

MÜNCHENBRYGGERIET

LUDVIGSBERG 3 • ARKITEKTURBESKRIVNING

ESENCIAL • AFA FASTIGHETER • WI LANDSKAP

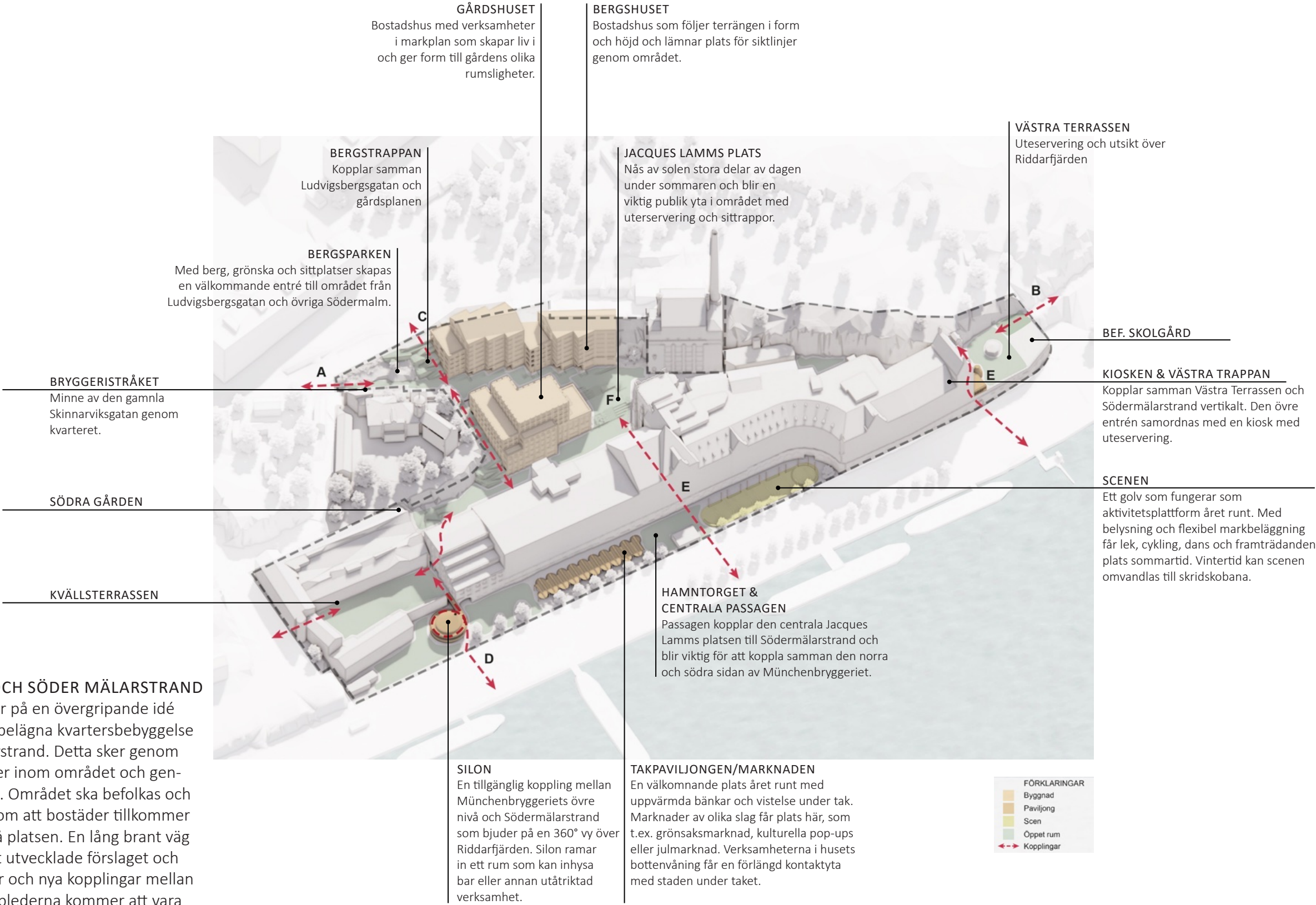
DECEMBER 2024

INNEHÅLL

ÖVERSIKT MED INLAGT FÖRSLAG	3
PLATSANALYS- KVARTERETS MORFOLOGI OCH STRUKTUR GENOM TIDEN	4
PLATSANALYS- BEBYGGELSENS ARKITEKTUR GENOM TIDEN	5
PLATSANALYS- KÄNNETECKNANDE RUMSLIGA KARAKTÄRSDRAG IDAG	6
ARKITEKTONISK IDÉ SJÖSIDAN	7
SILON	8
TAKPAVILJONGEN/MARKNADEN	9
CENTRALA PASSAGEN	10
SCENEN	11
VÄSTRA TRAPPAN, KIOSKEN OCH VÄSTRA TERRASSEN	12
ARKITEKTONISK IDÉ GÅRDSSIDAN	14
EN NY-GAMMAL FUNKTION PÅ GÅRDSSIDAN: BOSTADSHUSEN OCH EN NY CENTRAL PLATS I KVARTERET: JACQUES LAMMS PLATS	17
ARKITEKTONISK IDÉ-MATERIALITET, FASADUTFORMNING OCH DETALJERING FÖRSLAG	21
REFERENSER	22
ARKITEKTONISK IDÉ-GRÖNSKA OCH DAGVATTEN	23
ARKITEKTONISK IDÉ-PLANER	25
ARKITEKTONISK IDÉ-YTSAMMANSTÄLLNING	28
SOLSTUDIE	29

ÖVERSIKT MED INLAGT FÖRSLAG

NYA LÄNKAR MELLAN SÖDERMALM OCH SÖDER MÄLARSTRAND

Det föreliggande samrådsförslaget bygger på en övergripande idé om att länka samman Södermalms högt belägna kvartersbebyggelse med stråk och kajliv nere på Söder Mälärstrand. Detta sker genom att aktivera och bjuda på attraktiva platser inom området och genom att skapa tydliga kopplingar och stråk. Området ska befolkas och göras tryggare och mer omväxlande genom att bostäder tillkommer inom området, något som idag saknas på platsen. En lång brant väg ner genom området finns även med i det utvecklade förslaget och denna kompletteras med flera trappleder och nya kopplingar mellan de olika nivåerna. Vägen och de nya trapplederna kommer att vara öppna för alla. Den östra delen av kajen kommer också att nås via en ny slingrande ramp från den högre platån. Utmed vägarna och stråken skapas samlande platsbildningar av varierande storlek där man kan pausa och slå sig ner. På flera ställen iordninggörs platser för uteserveringar och sittplatser för andra än kunder. Längst i väster bevaras ett område för lek. Nere på planen vid Söder Mälärstrand omformas parkeringen till öppna och inbjudande sociala ytor för samlingar och event, såväl under skyddande tak som i öppet läge.

PLATSANALYS- KVARTERETS MORFOLOGI OCH STRUKTUR GENOM TIDEN

Karta över Ludvigsberg från 1885. Skinnarviksvägen som leder ner till den tidigare malmgården på platsen följer samma struktur än idag, liksom den anslutande rutnätsplanen. Rutnätsplanen är ett resultat på 1600-talets regleringar av Södermalm.

OMRÅDETS ÖVERGRIPANDE HISTORIK - SAMMANFATTNING
(Källa: Kulturmiljoutredning Ludviksberg 3. 2021-10-13 rev 2023-04-25)

Skinnarviken var under 1600- och 1700-talet den viktigaste kommunikationspunkten längs hela Söder Mälarstrand, och dess plana yta kom att växa sig större under åren genom sprängningar och utfyllnader fram tills början på 1900-talet då man formaliserade den i sin nuvarande utbredning.

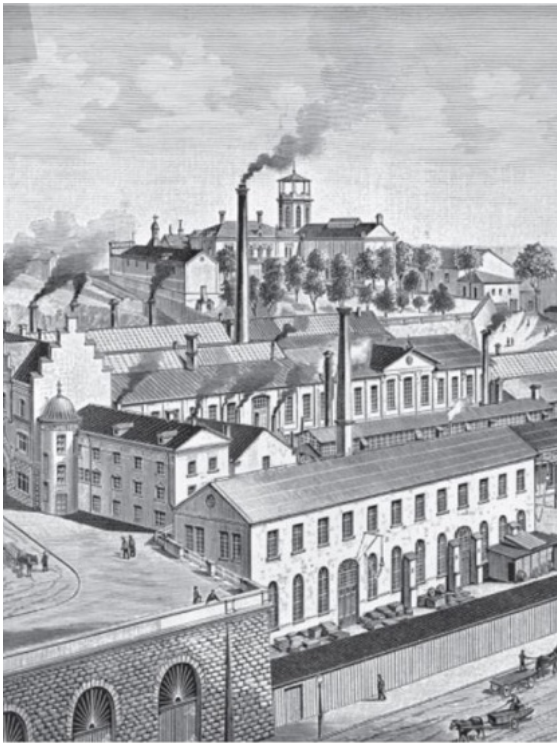
Skinnarviksgatan kom den bergsväg som kopplade samman Skinnarviken och dess hamn med den övre delen av staden att kallas. Dess sträckning hittar man första gången utritad på en karta från 1702; den delade det nuvarande kvarteret i två delar. Fram till början på 1900-talet var gatan kantad av bebyggelse som innehöll kontorshus och bostäder för både ledning och arbetare till de etablerade manufakturer och industrier som fanns på platsen. På höjden vid korsningen mellan Skinnarviksgatan och Duvögränd, byggdes 1860 Ludvigsbergs Disponentvillan, ritad av dess innehavare, och metallverkstädernas ägare, ingenjören Jacques Lamm.

I mitten på 1800-talet samsades alltså två industrier på denna plats. Öster om Skinnarviksgatan hade Ludvigsbergs Mekaniska verkstad sitt säte, och västerut hade Münchenbryggeriet etablerats i en tidigare kakelfabriksbyggnad. Bryggeriets anläggning växte sig större under 1800-talet genom tomtförvärv västerut och genom sprängningar söderut, och i början på 1900-talet expanderade den österut för att omfatta även Ludvigsbergs-verkstädernas anläggning. I samband med den expansiva perioden byggdes det nya ståtliga bryggeribyggnader, ritade av Hjalmar Kumlien och Richard Leonard Lindquist, som idag bildar områdets vidsträckta karaktäristiska fasad mot Söder Mälarstrand tillsammans med tillbyggnaderna från 20-, 50- och 70-talen.

LUDVIGSBERG 3 • MÜNCHENBRYGGERIET • ARKITEKTURBESKRIVNING

Ludvigsbergs- och Münchenbryggeriets anläggning sett från Skinnarviksberget, år 1880–1900. Nuvarande gårdsplan är tätt bebyggd och Skinnarviksgatan är kvar.

Ludvigsbergs gjuteri och mekaniska verkstad grundat år 1843 sett från sjösidan. (1860-1890)

Tidigare kakelfabrik tas över av Münchenbryggeriet år 1855. (1885-86)

Münchenbryggeriets nya huvudbyggnad uppförd efter branden år 1893. (1904)

ESENCIAL ARKITEKTER • UTKAST TILL GRANSKNING • 2024-12-04

PLATSANALYS- BEBYGGELSENS ARKITEKTUR GENOM TIDEN

OMRÅDETS ÖVERGRIPANDE HISTORIK - SAMMANFATTNING FORTS.
(Källa: Kulturmiljoutredning Ludviksberg 3. 2021-10-13 rev 2023-04-25)

Den nu sammanhållna fasaden mot Riddarfjärden täckte igen Skinnarviksgatans mynning mot hamnen och gatan ledde nu enbart ner till gårdsplanen. Samtidigt revs en del byggnader på södra sidan och berg sprängdes för att skapa den nuvarande gårdsplanen för av- och pålastningar av leveranser.

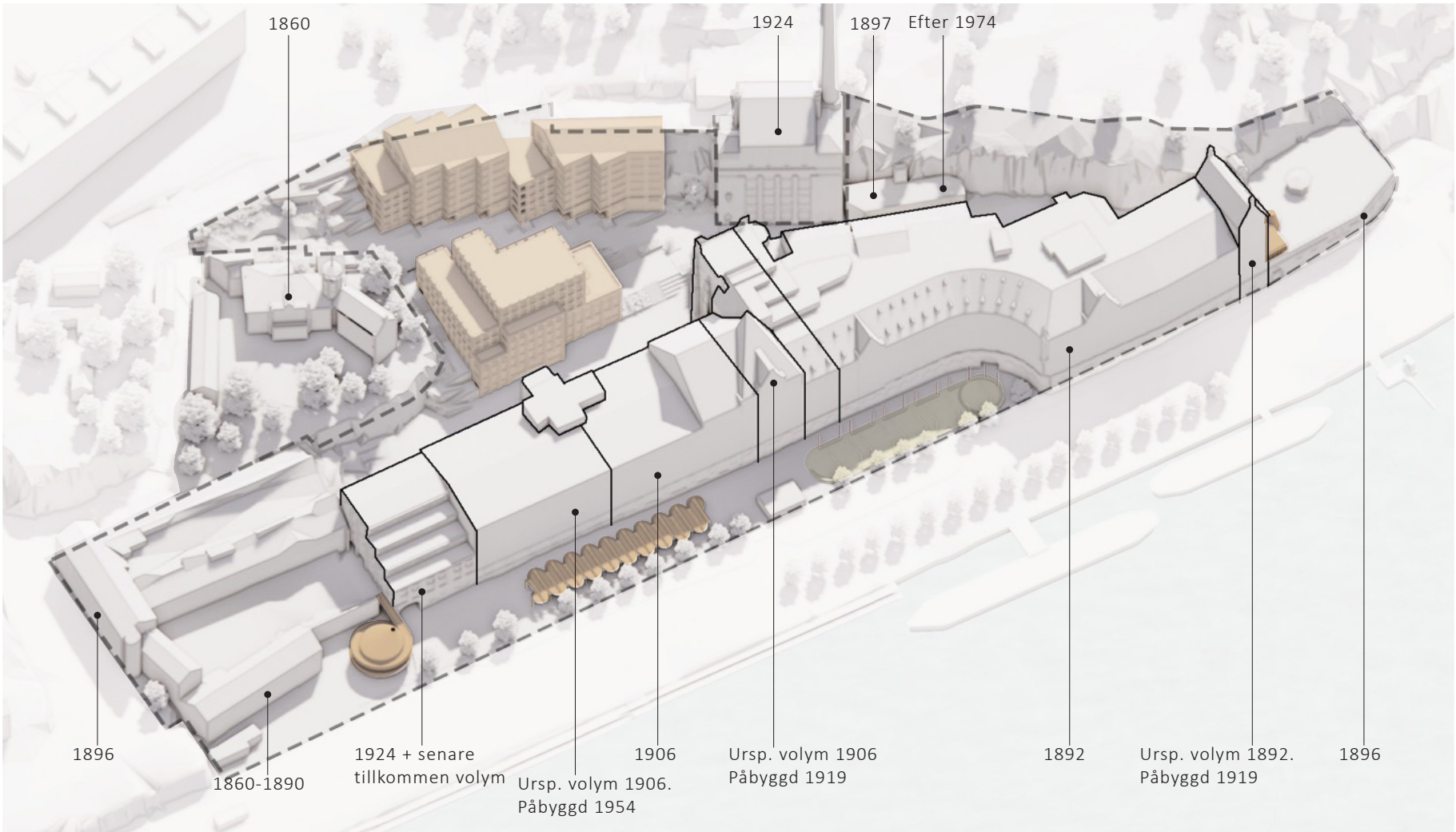
På gårdssidan fanns under denna tid även stallar för hästarna liksom ekonomibyggnader och lager. Man finner bebyggelse på södra bergsbranten fram till ca. 20-talet då det stråket bygges om i sin nuvarande form i samband med att områdes anpassades för biltransporter. De nu helt exponerade bergskanterna förstärktes genom betongmurar och med valvbågar mot bergväggen. En betongramp med markbeläggning av gatsten anlades för att senare, under 60-talet, asfalteras för att vidare underlätta för lasttrafik.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR IDAG

Münchenbryggeriet är en karaktärsfull och kulturhistoriskt intressant plats som vuxit fram i mötet mellan tidigare hamnanläggningar på Söder Mälarstrand och Södermalms höga norrvända förkastningsbranter. Den gamla och kulturhistoriskt intressanta industrimiljön som finns på platsen idag har utvecklats kontinuerligt sedan 1800-talets mitt. Idag används området främst för kontor, mäss- och eventverksamhet samt för skollokaler.

Höjdskillnaderna inom området är stora och en brant väg leder ner från Ludvigsbergsgatan i söder och ner till området innersida. Området möter Ludvigsbergsgatan i form av en karaktärsfull stenportal. Vägen ligger på ett uppbyggt bjälklag som bärs upp av valvbågar av betong. Dessa är idag söndervittrade och inte längre säkra. Den centrala gårdsplanen används idag främst för parkering och den är asfalterad. Mindre entréområden med bänkar och planteringar finns iordningställda vid husens viktigaste entrélägen. Längst i väster finns ett mindre lekrområde för områdets skolbarn. Den nedre planen vid Söder Mälarstrand nås via en inbyggd ramp genom det befintliga huset. Även den nedre planen är idag en asfalterad parkering. Vegetationen inom området består främst av spontant lövsly och gräsarter som etablerat sig i jordfickor på de branta bergssidorna. Vid entrélägen finns mindre parkplanteringar och nere utmed Söder Mälarstrand står en rad med knuthamlade lindar i klippta gräsytor.

Se fotografisk inventarie (till höger) av de olika byggnaderna som sammansatta bildar Münchenbryggeriets nuvarande konfiguration och gestalt. Münchenbryggeriets alla byggnader och tillbyggnader under dess historia har varit tegelbyggnader, med inslag av sten och puts. Varje tids tillägg har förhållit sig till den tidigare arkitekturen och bidragit med ett eget uttryck i samklang med ursprungsbyggnadernas arkitektur genom materialval samtidigt som varje del bidrar med tidstypiska drag.

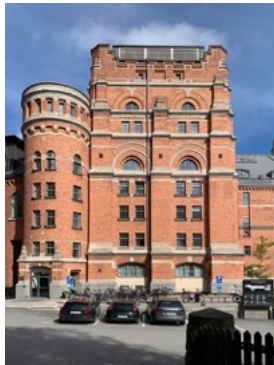
1892, fasadparti uppfört innan 1892

1892

1892, fasadparti ombyggt innan 1924

1892/1906

1892 / 1892 påbyggd 1919

1892

1906

Ursprunglig volym 1906, påbyggd från 1954, fasadombyggnad 70-tal

Ursprunglig volym 1906, påbyggd från 1954, fasadombyggnad 70-tal

Senare tillkommen volym mellan 70 och 90 tal

1906

1924 / Senare tillkommen volym 70-90 tal

PLATSANALYS- KÄNNETECKNANDE RUMSLIGA KARAKTÄRSDRAG IDAG

Bergets närvaro & rumsskapande gräns.

Gårdsrummets skala som ges av huskropparnas samspel med det omgivande berget. Spetsvärmeverket och Bryggeriets tornliknande fasad är huvudkaraktärer i rummet

Bergets horisontlinje i rummet. På vardera sida om Disponentvillan rör sig ett stråk, ett mot de tidigare verkstäderna och ett mot Ludvigsbergsgatan

Västra gaveln på verkstadsbyggnaden från Ludwigsbergs mekaniska verkstad från 1860 bildar fondmotiv vid rörelsen i ostriktning.

Fonden av tegelfasader från olika tidsperioder tecknar Münchenbryggeriets närvaro i stadsbilden. Den karakteristiska konkava fasaden ramar in förplatsen

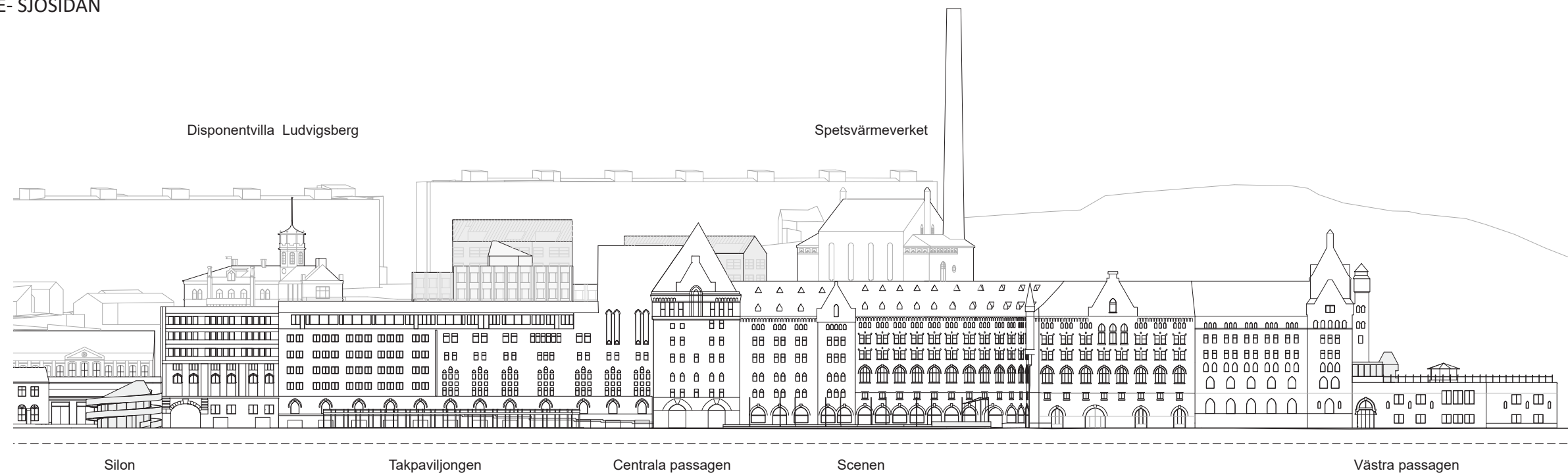
Sjösidans utsiktsplatser med vida vyer mot Riddarfjärden och Stadshuset är magnifika och en värdeful tillgång för allmänheten.

Münchenbryggeriets västra gavel med tillbyggt entréparti.

De knuthamlade lindarna utmed kajplanen utgör dels ett kulturellt värde för kulturarv och identitet då de är karaktärsfulla, välkända och har stått länge på platsen.

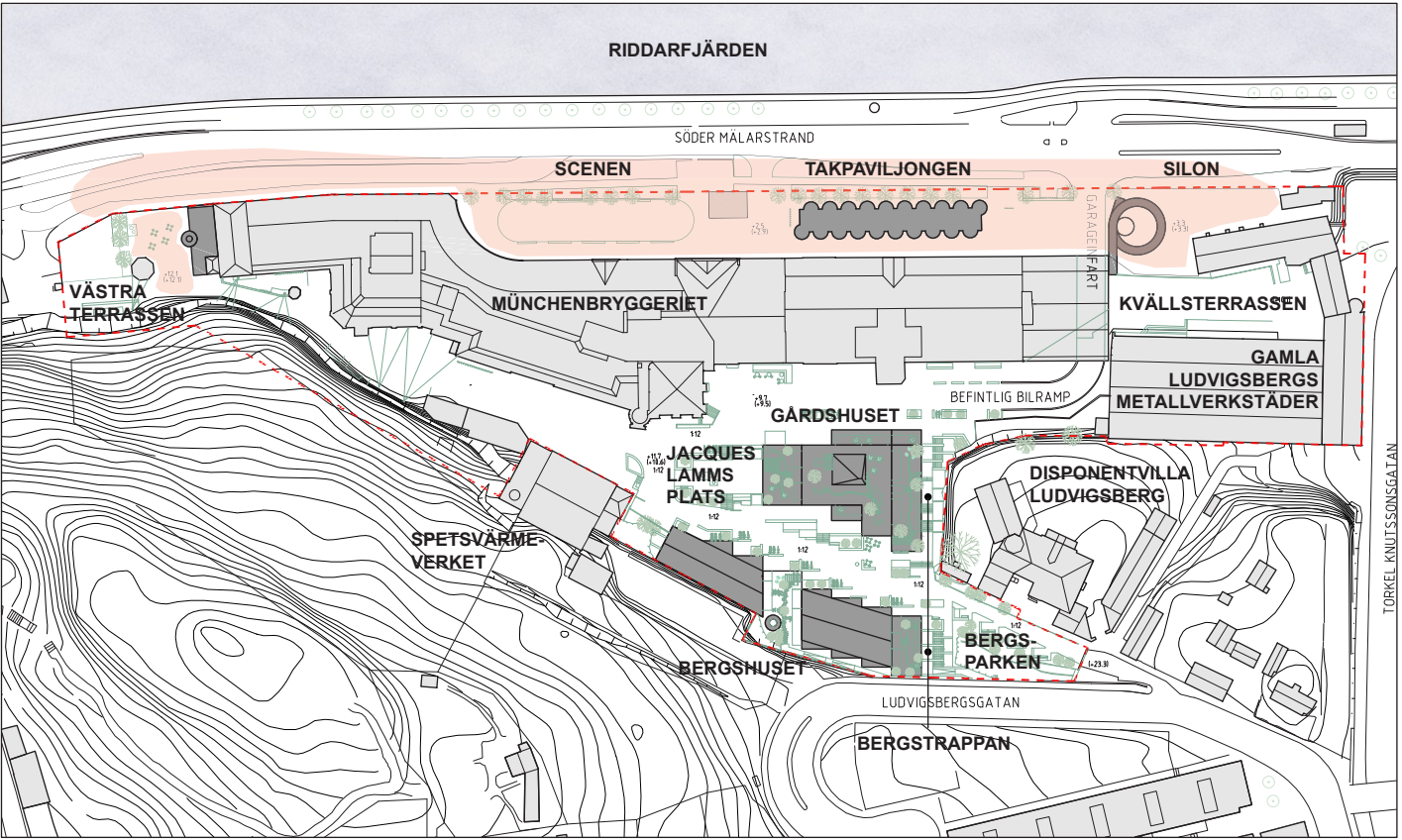
SJÖSIDAN

MÜNCHENBRYGGERIET SOM MÖTESPLATS OCH KULTURNOD LÄNGS SÖDERMÄLARSTRAND: LUDVIGSBERGS STRANDALLÉ

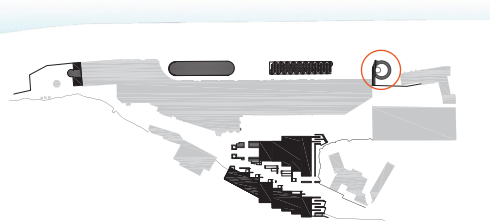
Om man möter kvarteret från norr, tornar bryggeriets monumentala och karaktäristiska nordliga elevation upp sig mot Riddarfjärden, sida vid sida med båtarna förtöjda längs Söder Mälarstrand. Härifrån upplever man tydligt många av bryggeriets olika tidsåldrar, vars fragment samspelar i en sammanhållen men variationsrik helhet. En generös förplats öppnas mellan fasaden och en trädad av knuthamlande lindar. Platsen, idag använd som parkeringsplats, är ett rum med enorm potential att utvecklas till en inbjudande och levande torgyta.

Utmed denna sida utgörs de föreslagna bebyggelsetillskotten av en serie paviljonger; rekreationsytor och hållpunkter som knyter an till stråket utmed Söder Mälarstrand och som vidare ansluter till nyetablerade tvärgående förbindelser till Münchenområdet inre sida. Genom huvudbyggnadens centrala passage hittar man upp i kvarterets mitt – Jacques Lamms plats – mellan husen.

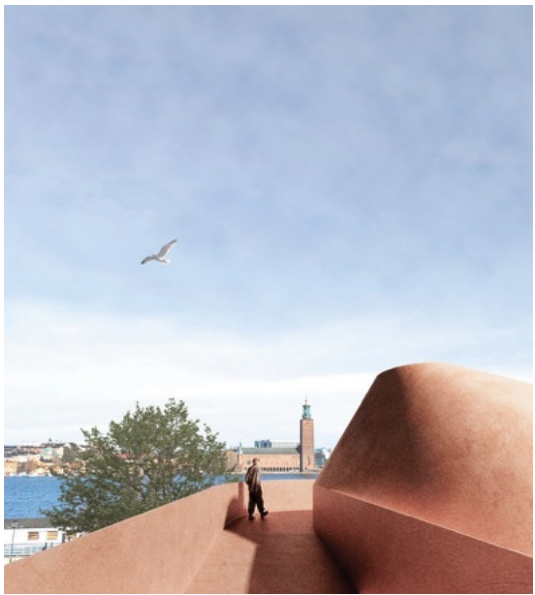
Den stadsvända förplatsen är den yta från vilka paviljongernas verksamhet utgår. Här finns en scen; ett golv för aktivitet och lek som vintertid blir skridskobana, inramad av uppvärmda bänkar. Därtill kommer en marknadspaviljong, tillgänglig för användning året om, i direkt anslutning till bryggeriets lokaler i entréplan. Tillsammans utgör paviljongerna del av det grepp vars ambition är att bredda gränssnittet mellan bottenvåning och gaturum och därigenom tillgängliggöra bryggeriområdet för en större allmänhet.

ARKITEKTONISK IDÉ- SJÖSIDAN

Silon sedd från Söder Mälarstrand.

Skissbild utsikt från silon

Skissbild interiör

SILON

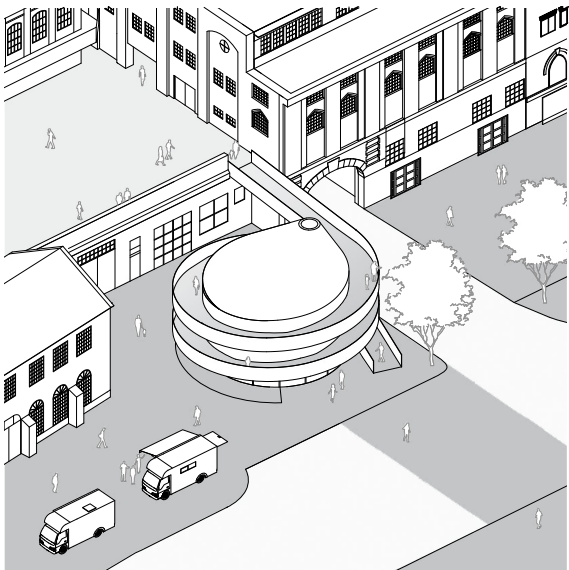
I områdets nordöstra hörn, finner vi en nyttillkommen mindre byggnad, Silon; en utåtriktad lokal kring vilken en svängd ramp leder upp till en av områdets två sjövända terrasser.

Den svag lutande rampen erbjuder dels en ny tillgänglig utvändig koppling mellan nivåerna med fantastiska utblickar över Riddarfjärden genom rörelsen nedför eller upför rampen. Dels en möjlig verksamhet som är tänkt bidra till de redan etablerade utåtriktade lokalerna kring den gård som vi har namngivit som Kvällsterrassen. Byggnadens genomskinliga karakär bidrar till att den interiöra verksamheten har "ögon" över den utvändiga rörelsen och kan säkerställa en trygghet.

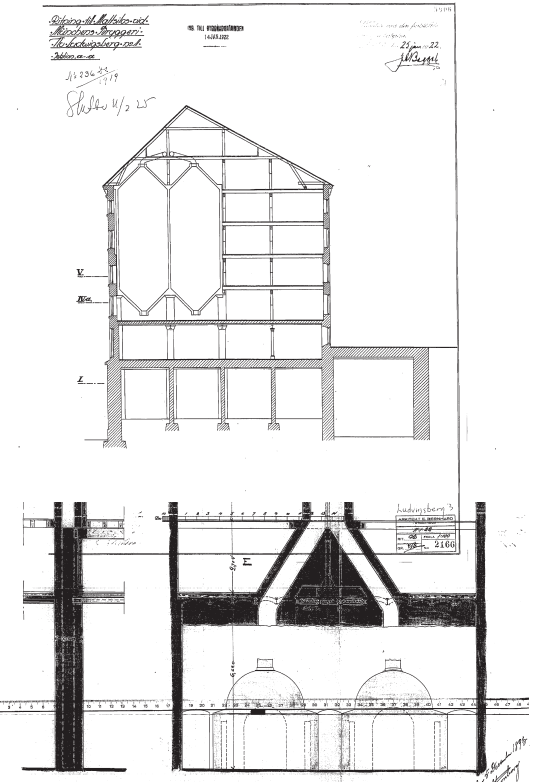
Byggnaden är cylindrisk med en konisk topp, tänkt utföras i corten-stål. Gestaltningen flötar formmässigt med bryggeriets och metallverkstädernas historiska verksamhet och väcker associationer till de metallsilos som en gång funnits inuti byggnaden, och materialvalet kan härledas till metallverkstädernas historiska verksamhet.

Vy före

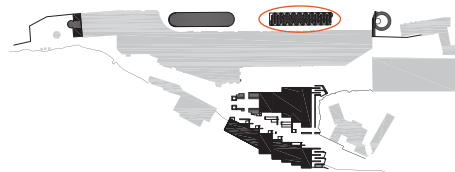

Axonometri

Referens gestaltning

ARKITEKTONISK IDÉ- SJÖSIDAN

TAKPAVILJONGEN/MARKNADEN

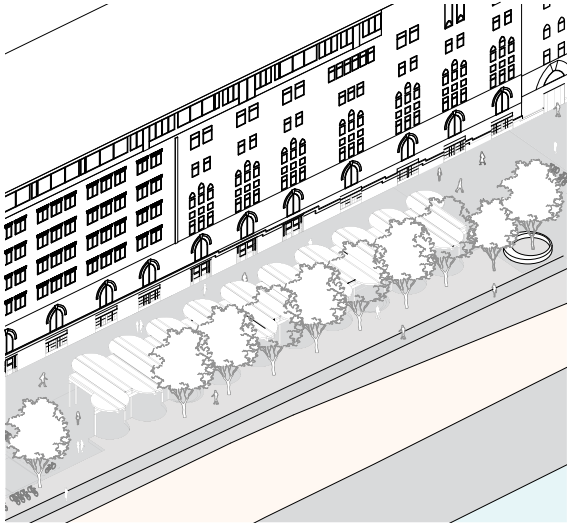
En välkomnande plats året runt med uppvärmda bänkar och vistelse under tak. Marknader av olika slag får plats här, som t.ex. grönsaksmarknad, kulturella pop-ups eller julmarknad. Verksamheterna i husets bottenvåning får en förlängd kontaktyta med staden under taket.

Det föreslagna takpaviljongen avser skapa förutsättningar för att vistas utomhus under alla väder och året runt. Ambitionen är att skapa ett vackert och robust rum under ett omsorgsfullt utformat tak med en struktur som är både bärande och rumsligt på samma gång: takutformningen ger rummet dess karaktär. Med en utstuderad rytm av balkar och pelare samt en böljande takkontur skapas denna plats med känsla av obrutet dagsljus genom genomskinliga band som alternerar med täta fyllnader. Idén är att genomföra denna struktur i limträ med takbeklädnad av plåt och glas.

Takets böljande kontur återupprepas i den längsgående platsbyggda bänken som avgränsar planteringarna vid de befintliga lindarna.

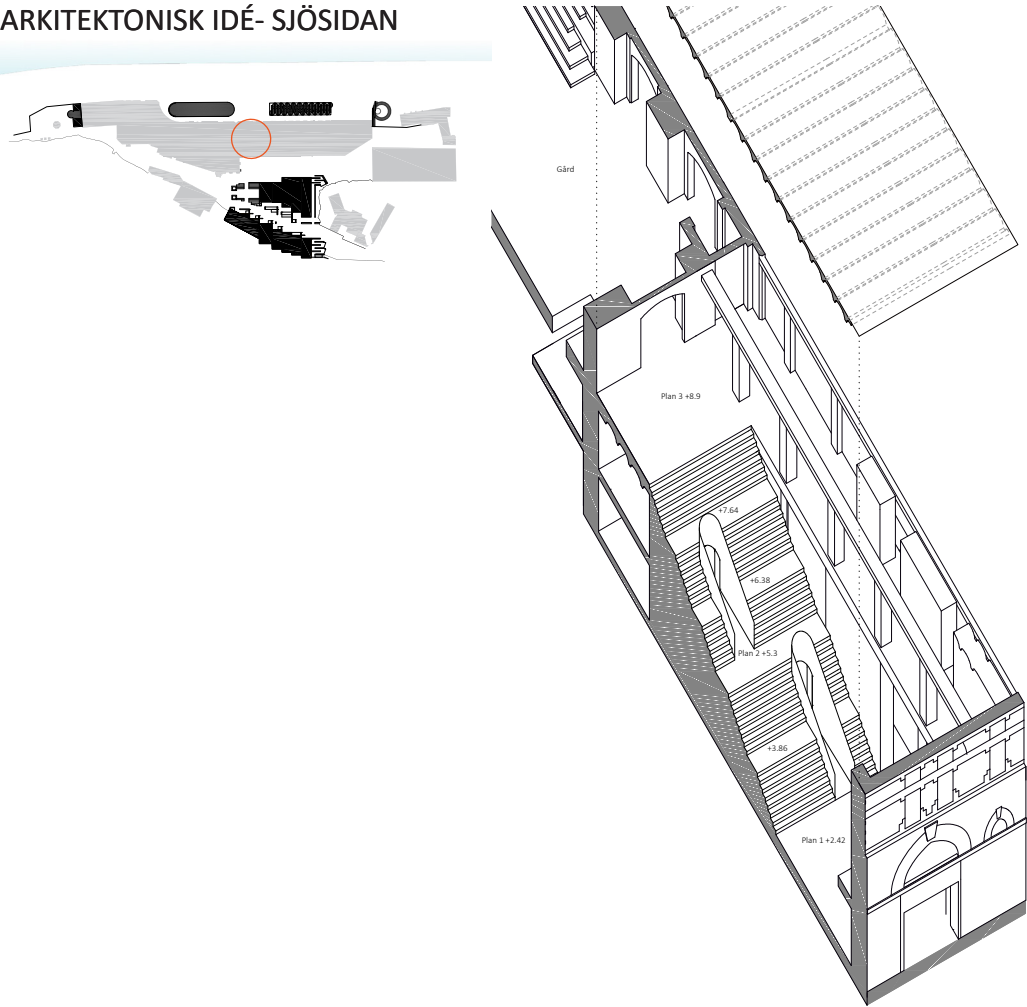

Takpaviljongen

Axonometri

ARKITEKTONISK IDÉ- SJÖSIDAN

CENTRALA PASSAGEN

Denna invändiga passage kopplar den centrala Jacques Lamms platsen till Södermälärstrand mellan den norra och den södra sidan av Münchenbryggeriet.

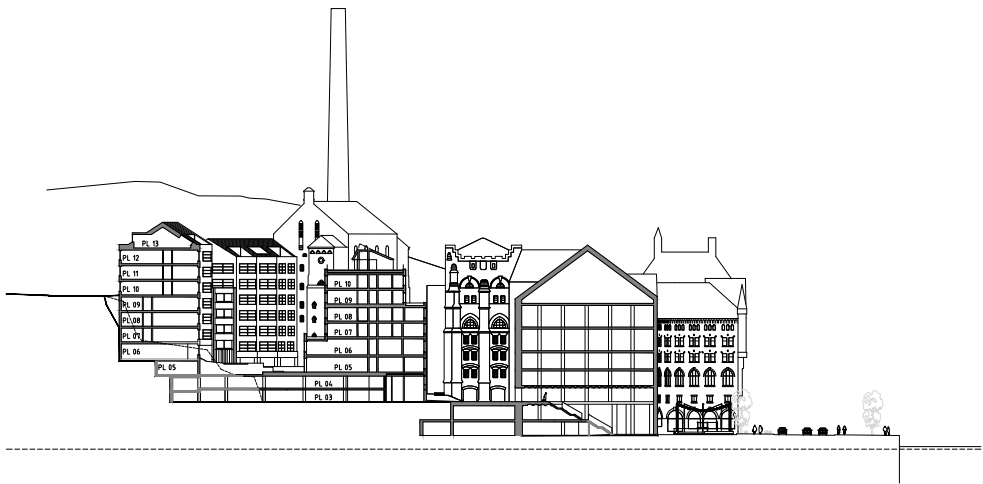
Den befintliga kopplingen genom byggnaden förtydligas genom att öppna dörrar i dess centrala axel mot gårdssida och genom att ge den en publik rumslig gestalt av den karaktär som husets ursprungliga skala förmedlar. Den ursprungliga byggnadens tektonik återbesöks genom att rensa fram väggar och tak från senare lättbyggda tillägg. Hela rummet renoveras för att återställa dess ursprungliga gestalt med putsade valv och murade ytor.

Ett nytt golv byggs mellan de två marknivåerna mellan sjösidan och gårdssidan, i form av en trappa i hela rummets bredd. Den får en tektonik av murat massivt golv som reser sig mellan rummets sidomurar och i vilket man karvar ur för att ta sig in i rummen under den.

Rummets väggar föreslås bekläds med kaklade ytor som en vinkning till byggnadens historia som kakelfabrik. Som referens i området finns det vackert kaklade trapphuset i Panncentralen (spetsvärmeverket) Andra referenser som vi vill bygga vidare ifrån är exempelvis Berlages byggnad för Börsen i Amsterdam för att skapa en färgrik och dekorativ väggbeklädnad som stärker karaktären av husets murade arkitektur samtidigt som det bidrar med en inbjudande interiör med tåliga ytor till det magnifika rummet.

Skissbild inifrån centrala passagen

Sektion genom centrala passagen

Trapphallen under tidigare renovering

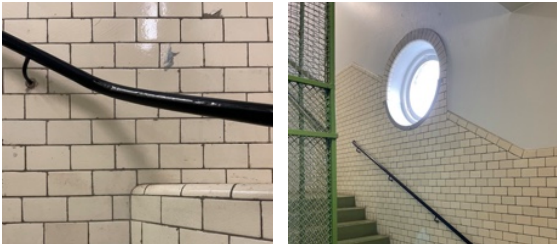
Trapphallen under tidigare renovering

Referens. Burcht van Berlage, Amsterdam

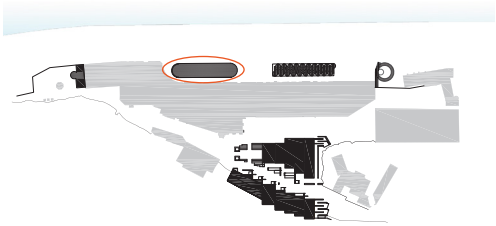

Referens. Neues Museum, Chipperfield

Referens. Värmeverket, Münchenbryggeriet.

ARKITEKTONISK IDÉ- SJÖSIDAN

Scenen. Användning sommar.

SCENEN

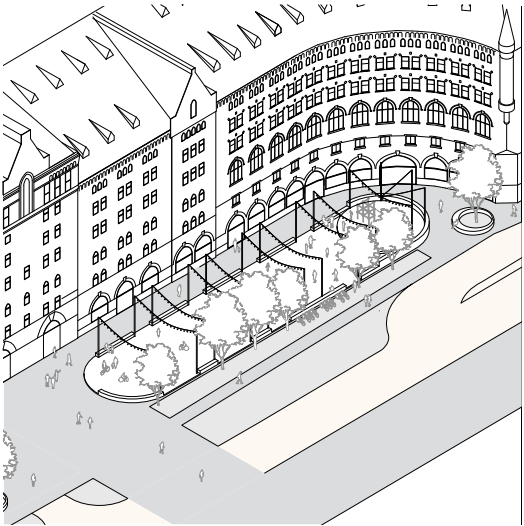
Med Kumliens svängda fasad som fond skapas ett allaktivitets golv året runt definierad av en krans belysningsstolpar som innehåller även ljudteknik för trådlös anslutning.

Massiva bänkar i dess krets säkerställer den som en frizon från angörande fordon och möjliggör att den nyttjas av besökare av alla åldrar och kanske med fokus på barn och ungdom. Konstnärlig performance, dans eller uppträdande av olika slag får plats i detta öppna och tillåtande golv.

Kompletterande tillfälliga installationer kan med fördel byggas vid behov och vintertid förvandlas golvet och aktiveras som skridskobana för barn.

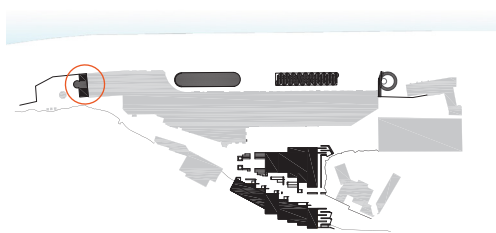
Scenen. Före

Axonometri

Scenen. Användning vinter.

VÄSTRA TRAPPAN, KIOSKEN OCH VÄSTRA TERRASSEN

I anslutning till trapphuset i Münchenbryggeriets västra gavel föreslås en ny publik passage, en ny invändig gång som kopplar samman kaj planen på sjösidan med västra terrassen på gårdssidans nivå.

Genom att riva en begränsad yta inomhus mellan två pelarrader i anslutning till 1934's lagerlokalens huvudportal skapas en invändig publik passage som inrymmer en publik trappa och ger tillträde till en av husets befintliga hissar.

Lagerlokalens ståtliga port motsvaras framöver av en matchande interiör i dubbelhöjd genom vilken en central trappa reser sig för att så småningom ansluta det befintliga trapploppet.

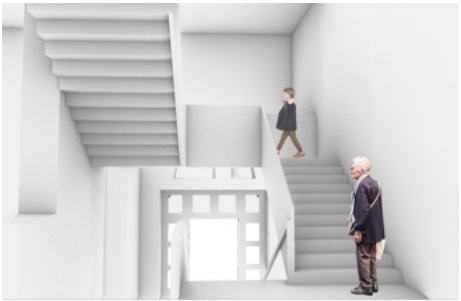
En ny entrévolym utformas på den övre terrassen med en våningshöjd, och ansluter fasaden mot norr med en bredd som motsvarar den befintliga murade parapeten.

Den paviljongliknande volymen bidrar med ett utrymme för en lokal och en entré och ersätter nuvarande utbyggnad med entréfunktionen mot den gaveln.

Interiören gestaltas i samklang med den centrala passagen och en tektonik av murad arkitektur och kaklade ytor. Exteriört gestaltas tillägget i cor-ten stål och glas i samklang med den bebyggelse som tillkommer mot gårdssidan i Silon och Scenen.

Den västra paviljongen och passagen

Referens. Serralves, Siza

Referens. Börsen i Amsterdam, Berlage

Referens. 1934- Lagerlokalens tillbyggnad

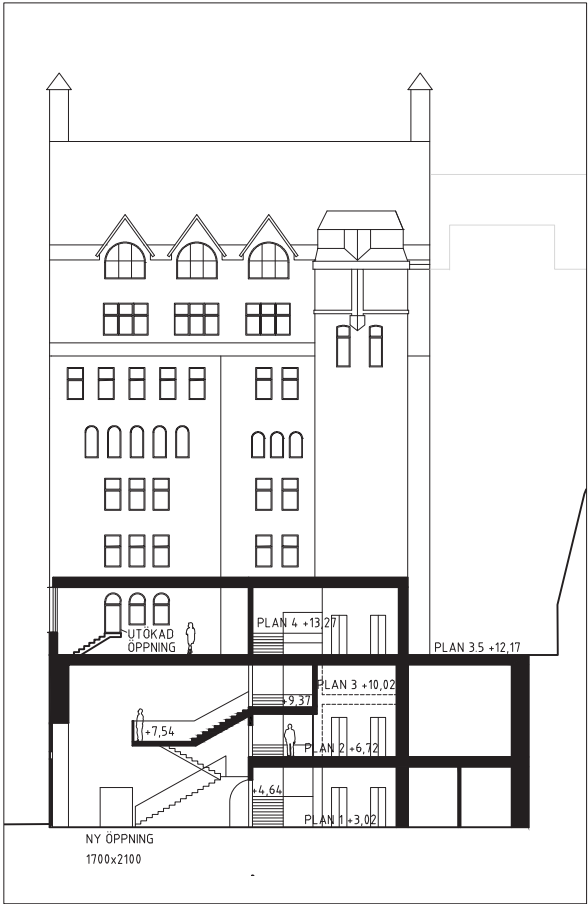
Bild från 1970-talet som visar hur tillbyggnaden såg ut innan den fick ett nytt entréparti och höga takfönster. Källa: SSM

Västra gaveln idag.

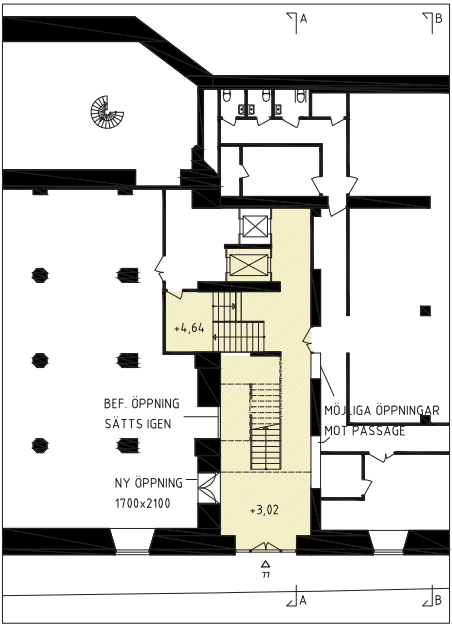
Förslag. Axonometri och snitt

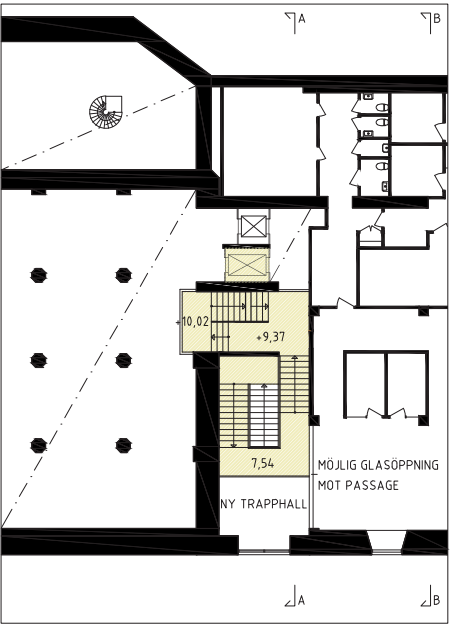
SEKTION A - FÖRSLAG

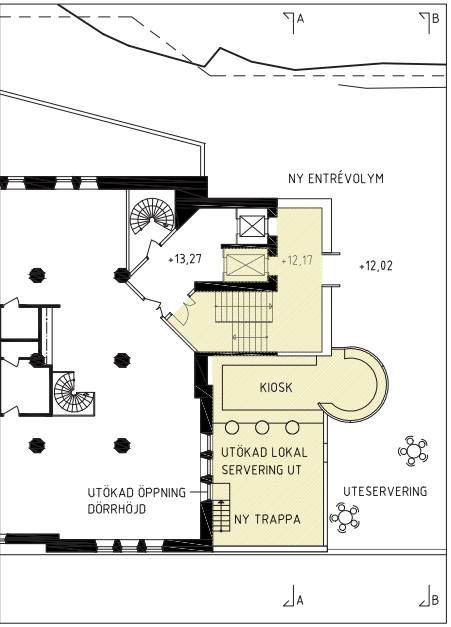
SEKTION B- FASAD FÖRSLAG TILLBYGGNAD

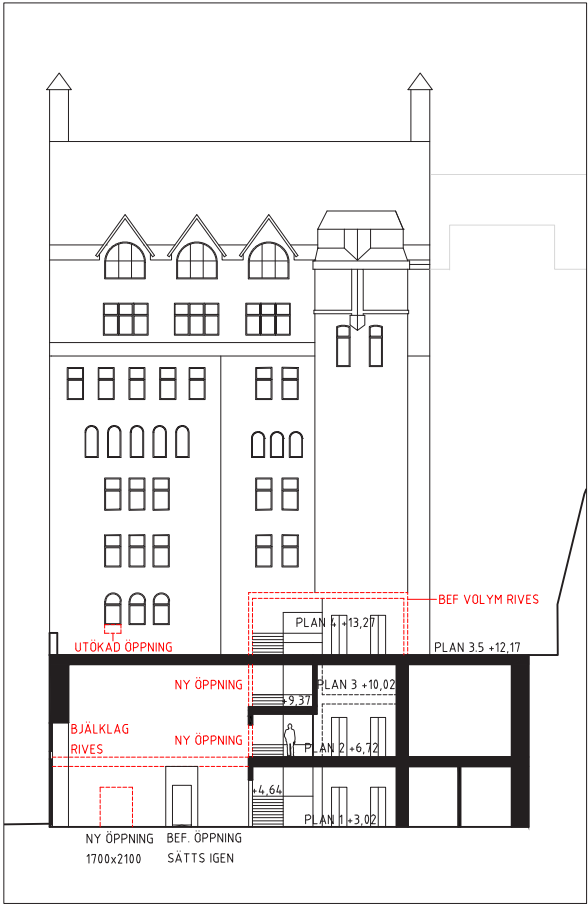
PLAN 1 - ENTRÉ FRÅN SÖDERMÄLARSTRAND FÖRSLAG

PLAN 2 FÖRSLAG

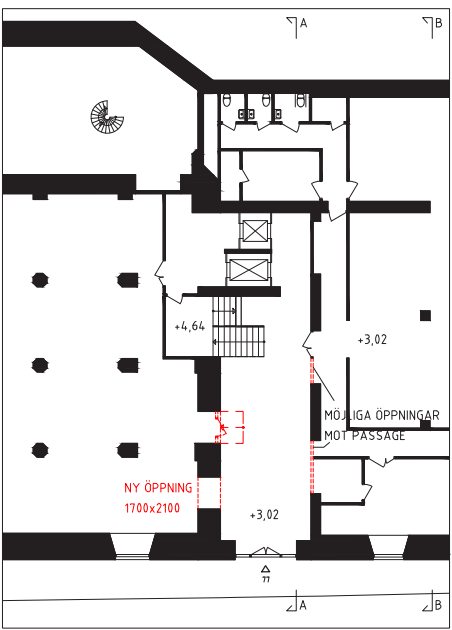
PLAN 4 FÖRSLAG

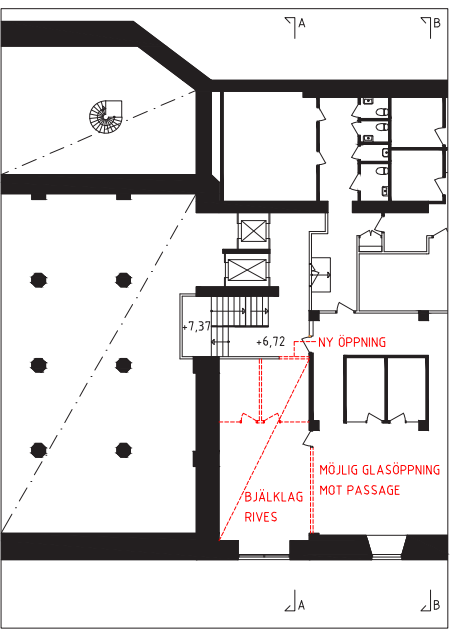
SEKTION A - BEFINTLIGT

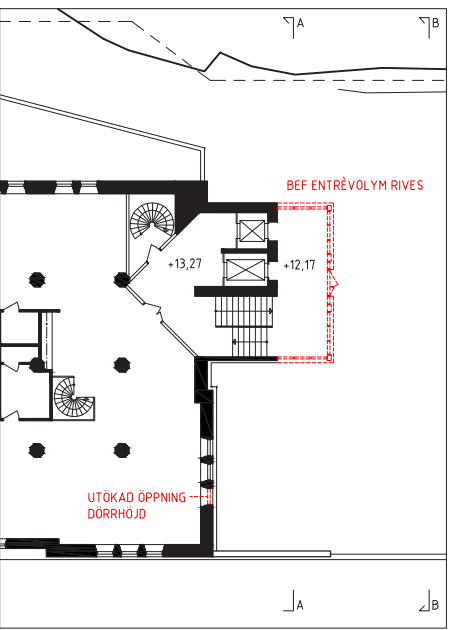
SEKTION B - BEFINTLIG FASAD RIVNING

PLAN 1 - ENTRÉ FRÅN SÖDERMÄLARSTRAND BEFINTLIGT

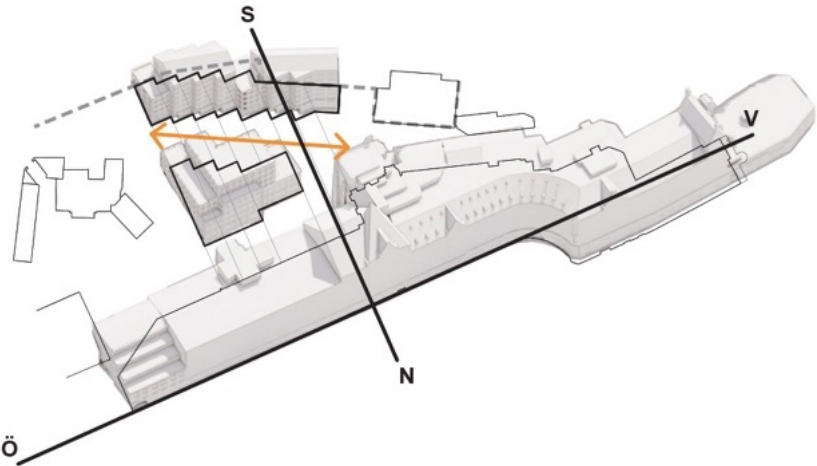
PLAN 2 BEFINTLIGT

PLAN 4 BEFINTLIGT

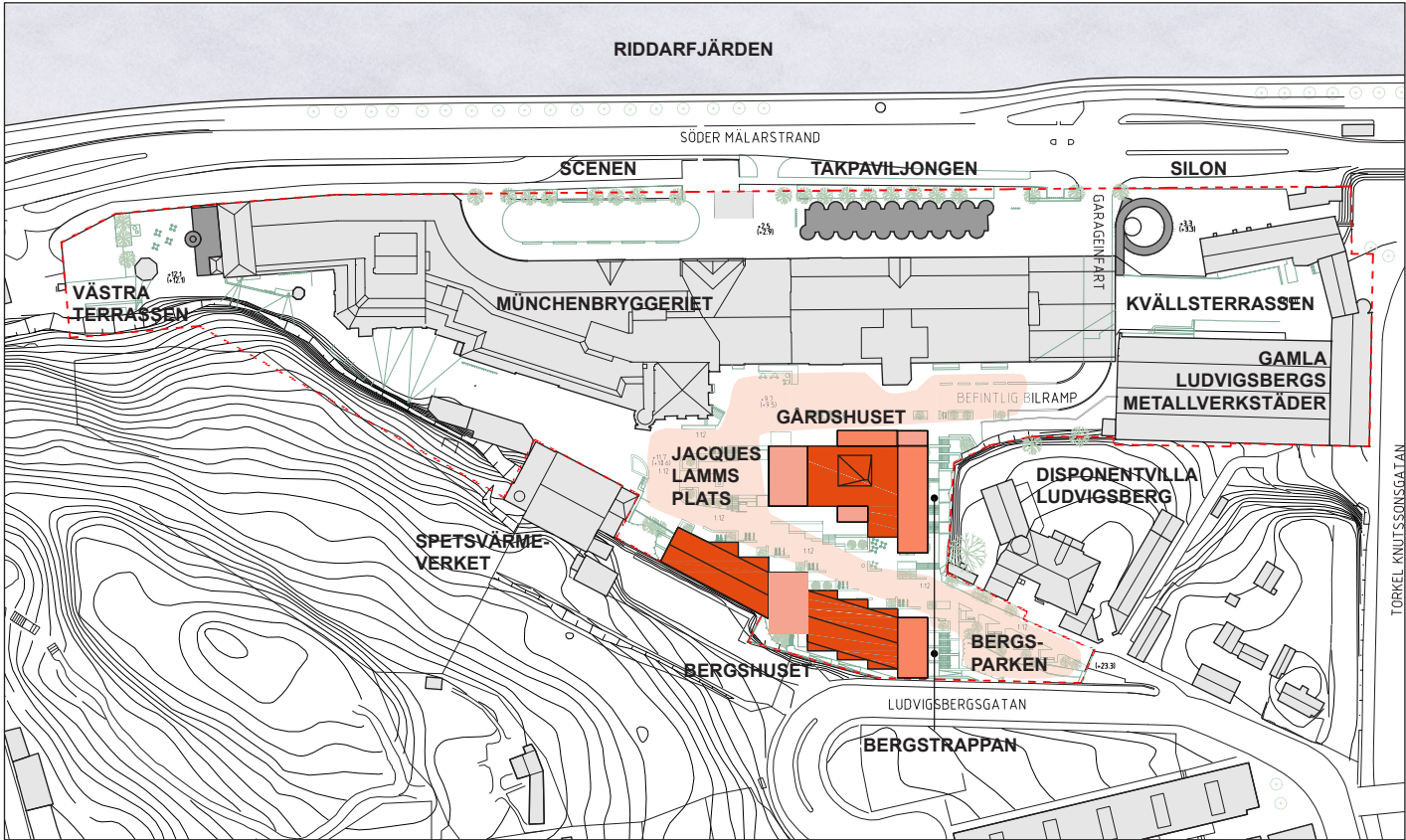
GÅRDSSIDAN

GESTALTNING

VOLYMTUTFORMNING AV NYA BYGGNADER PÅ GÅRDSSIDA

De föreslagna byggnadernas form utgår från den ortogonala och rationella grundordningen utlagd i norr-sydlig riktning som finns i Münchenbryggeriets befintliga byggnader, med huvudriktning parallellt med Söder Mälarstrand. Denna ordning sträcks i förslaget över södra gården och tillsammans med fastighetens yttre kontur mot Ludvigsbergsgatan, och den diagonala rörelsen från gamla Skinnarviksgatan, är underliggande och stödjande för utformningen av både byggda volymer och mellanrum, i en helhet som hittar väl proportionerade relationer i volymerna mellan sig och med den befintliga bebyggelsen. Volymerna får en bearbetning i höjd och sidled, med rytmiska indrag, som bidrar till att bryta ner huskropparna i en passande skala, rama in befintliga hus som fondmotiv i rörelsen genom kvarteret, och skapa förutsättningar för att norrvända lägenheter får en österriktning med tillräcklig naturljus och öppna siktlinjer.

EN NY-GAMMAL FUNKTION PÅ GÅRDSSIDAN: BOSTADSHUSEN OCH STRÅKET SOM MINNS GAMLA SKINNARVIKSGATANS STRECKNING

Närmar man sig området från höjden på Ludvigsbergsgatan, kliver man in genom grinden till det som historiskt var Gamla Skinnarviksgatan – den diagonal som än idag löper genom området. Att närma sig området härifrån är en upplevelse vida skild från den när området angörs från nordliga Mälarstrandssidan. Här, i den smala passage som uppstår i anläggningen av Ludvigsbergs disponentvilla från 1860 och bergsbranten på motstående sida, skymtar Riddarfjärden bakom det karaktäristiska Spetsvärmeverkets skorsten.

Det dynamiska stråket inleds med Bergsparken, en entréplats med sittplatser och grönska där växtlighet mjukt möter den för området karaktäristiska hårdskurna bergväggen. I anslutning finns en av områdets nya tvärförbindelser, de redan nämnda bergs- och terrasstrapporna.

Efter parken och dess trappning möter man gaveln på Bergshuset, ett av områdets tillägg avseende bebyggelse. Bergshuset, förlagt dikt bergsväggen, saxar sig nedför backen och ramar tillsammans med motstående, tillika nytillkomna, Gårdshuset in Riddarfjärden i fonden av stråkets långsträckta blickfång.

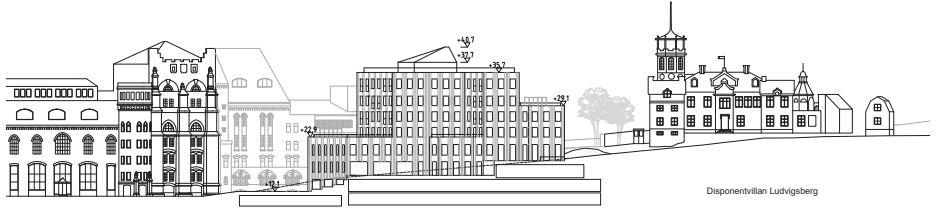
Sammanlagt skapar vi ca. 112 nya bostäder av varierande storlekar, mellan ett och fyrrummare, i de nya byggnaderna. Till dem skapas gemensamma gröna takterrasser för vistelse och umgänge för de boende.

Vy från Bryggeristråket öst.

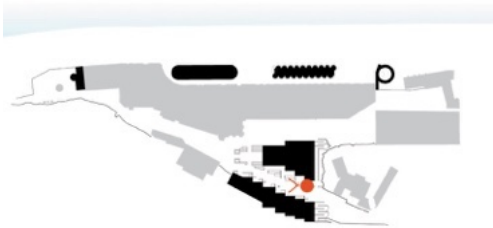

Vy från Bryggeristråket öst. Före

Elevation mot Gårdshuset från Bryggeristråket.

ARKITEKTONISK IDÉ-GÅRDSSIDAN

Münchenbryggeriets alla byggnader och tillbyggnader har historiskt varit utförda i tegel, med vissa inslag av sten och puts – en tradition vårt förslag knyter an till. Samtidigt som husen har ett samtida uttryck, är ambitionen att genom fasadernas bearbetning och gestaltning etablera en dialog med den befintliga miljön.

I Bergshuset ges byggnadens volym en flikighet, som skapar djupverkan och bryter ned husets skala. Genom dess varierade takhöjd och fasadbearbetning skapas en avläsbar relation till bergets höjder vilka återspeglas i tegelfasadernas reliefverkan, ett grepp som bidrar till ett dynamiskt möte mellan bebyggelse och mellanrum med plats för grönska och vistelse. Bergets höjd är redan idag avläsbar i den befintliga bebyggelsens fasader, genom de gesimser som följer bergskanternas höjder.

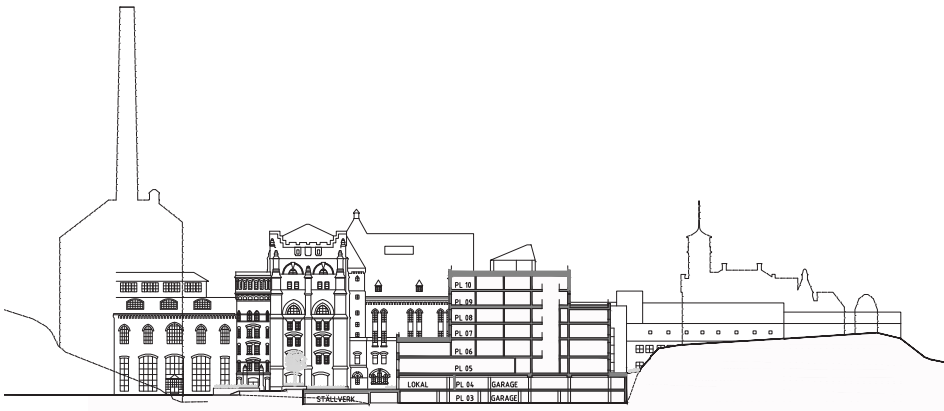
Byggnaden övergår upptill i en putsad del och avslutas med sadeltak som knyter an till Spetsvärmeverkets gestalt. Med slätputsade fasader och större glasade öppningar påminner utformningen om industriella generella verkstadslokaler. På gården hittar man referenserna i 1970-talets tillbyggnadens stora spröjsade fönster liksom på 1954s tillbyggnad. En bottenvåning med lokaler och entréer skapar rörelse och öppenhet mot stråket. Entréernas avsatser i slutningen skapar förplatser som definieras genom låga murar och växtlighet.

Bryggeristråket. Efter

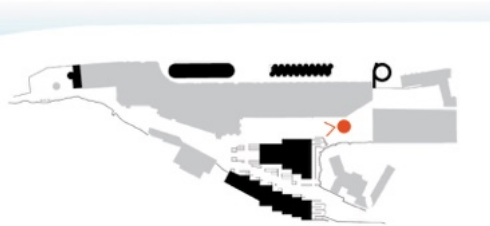

Bryggeristråket. Före

Sektion genom Gårdshuset

ARKITEKTONISK IDÉ-GÅRDSSIDAN

EN NY-GAMMAL FUNKTION PÅ GÅRDSSIDAN:
BOSTADSHUSEN OCH EN NY CENTRAL PLATS I KVARTERET: JACQUES
LAMMS PLATS

Via Kvällsterrassen leder en smal befintlig passage, Bryggerigången, in mot det som idag är gårdsplanen och kallas för Södra gården. Här öppnar sig rummet i en luftig passage mellan bryggeribyggnaden och en dramatisk grönskande bergsbrant uppför vilken de lummiga nyanlagda Bergstrappan och Terrasstrappan klättrar mellan berget och de föreslagna nya bostadsbyggnaderna. Trapporna länkar samman områdets olika tvärgående stråk och gårdsrum, samtidigt som de leder till en ny entré från Ludvigsbergsgatan. I siktlinjens bortre ände anas områdets nya centrala plats och knutpunkt – Jaques Lamms plats – framför Spetsvärmeverkets skorsten och en glipa mot naturen på Skinnarviksberget, som hintar om rummets fortsättning.

Gårdshuset är en fristående huskropp i rummet men bearbetas lik-som Bergshuset genom rytmiska indrag längs med längdfasaderna och förhåller sig höjdmässigt till omkringliggande byggnader och bergskanter. Indragen skapar förutsättningar inte bara för trevliga förplatser i relation till entréer utan också mycket trevliga bostäder som i många fall har utblickar i två riktningar.

Mot Södra gården och Disponentvillan, trappar sig Gårdshuset etappvis ned mot en lägre skala. Olika nyanser i tegelkulörerna används för att bryta ner volymen ytterligare. Dess fasader gestaltas i samklang med den industriella rationalitet som återfinns i de angränsande befintliga tegelbyggnaderna. Genom en regelbunden fönsterindelning, inordnad i en veckad reliefverkan i tegelmuren, ges volymen en distinkt identitet med relation till de kraftiga reliefbearbetningarna hos de befintliga byggnaderna, murade under tidigt 1900-tal.

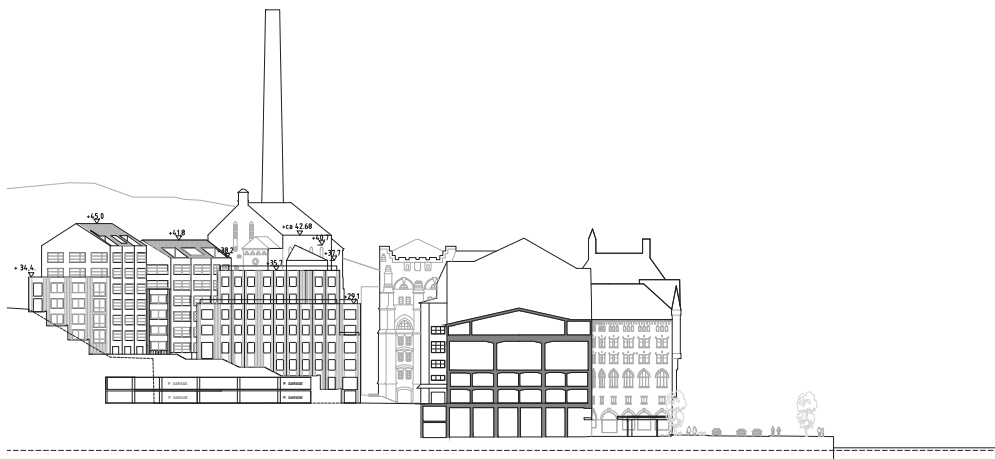
Bottenvåningarna, som öppnar sig mot torget och stråken, inhyser lokaler vars verksamheter kan tillåtas att växa ut på torgytan. I suterrängen under Gårdshuset inryms ett garage i två plan med parkeringsplatser för både boende och verksamheter.

Entrén till området från den östra terrassen.

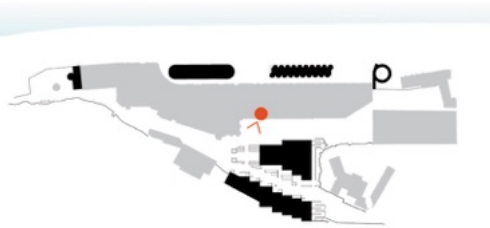

Parkeringen. Före

Sektion genom bergstrappan.

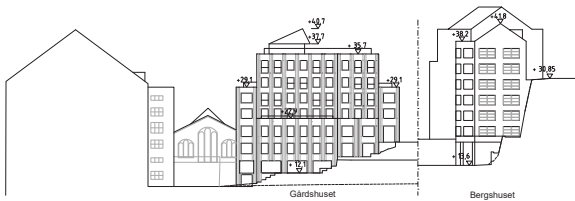
ARKITEKTONISK IDÉ-GÅRDSSIDAN

EN NY-GAMMAL FUNKTION PÅ GÅRDSSIDAN:
BOSTADSHUSEN OCH EN NY CENTRAL PLATS I KVARTERET: JACQUES
LAMMS PLATS

Jacques Lamms plats. Entrén till området från den centrala passagen.

Sektion genom Jacques Lamms plats.
LUDVIGSBERG 3 • MÜNCHENBRYGGERIET • ARKITEKTURBESKRIVNING

Jacques Lamms plats. Före

Elevation. Gårdshuset och Jacques Lamms plats.
ESENCIAL ARKITEKTER • UTKAST TILL GRANSKNING • 2024-12-04

ARKITEKTONISK IDÉ-GÅRDSSIDAN

EN NY-GAMMAL FUNKTION PÅ GÅRDSSIDAN:
BOSTADSHUSEN FRÅN LUDVUGSBERGSGATAN

Vy från Ludvigsbergsgatan. Efter

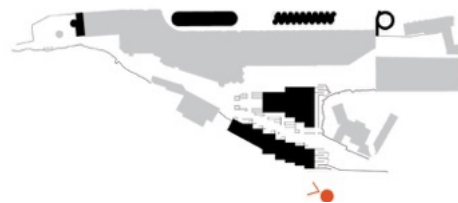

Vy från Ludvigsbergsgatan. Före

Elevation mot Ludvigsbergsgatan.

ARKITEKTONISK IDÉ-GÅRDSSIDAN

Vy från Ludvigsbergsgatan. Efter

Vy från Ludvigsbergsgatan. Före

ARKITEKTONISK IDÉ-MATERIALITET, FASADUTFORMNING OCH DETALJERING
FÖRSLAG

Münchenbryggeriets alla byggnader och tillbyggnader under dess historia har varit tegelbyggnader, med inslag av sten och puts. Vi föreslår ett tillägg i kontinuitet med den traditionen.

Den fristående gårdsvolymen i mitten gestaltas med det industriellt inspirerat rationalitet som finns i befintliga och angränsande tegelbyggnaderna. Genom en regelbunden fönsterindelning inordnade en veckad reliefverkan i tegelmuren ges volymen en distinkt identitet samtidigt som det skapas en relation till de kraftiga reliefbearbetningarna av de tidiga 1900tals murade delarna.

I höjd med den upplevda “horisontlinjen” som bergkanten bildar på gården- se Panncentralens byggnad som tar upp den i form av en sten gesims på fasaden, och se den putsade Disponentvillan resning ovan berget- introduceras något ljusare partier på fasaderna som bidrar till en upplevd indelning i volymen, samtidigt som det skapas en relation till 54’s tillbyggnadens södra fasad med blinderingar.

Mot södra bergsidan, i linje med Panncentralen, gestaltas bergshuset med sadeltak av falsat plåt. Med slätputsade fasader och större glasade öppningar påminner utformningen om industriella generella verkstad-slokaler, (på gården hittas liknande i 1970s stora spröjsade fönster på 54’s tillbyggnad), i vårt projekt motiverade av behovet för dagsljus i de enkelsidiga norrvända bostäderna.

Genom att växla mellan putsade fasader för volymerna mot berg med sadeltak, och tegelfasader i likhet med den centrala volymen, för de smala delvolymerna med gröna takterrasser, skapas en varierad upplevelse längs det nya gaturummet. Socklarna utformas i tegel och större glasningar där det finns lokaler.

Östra gaveln för bergshuset är väl synlig vid ankomst. Den går ner i skala till 4 våningar och utformas asymmetrisk som en fasad med 4 axlar där hörnet mot Ludvigsbergsgatan bildar indragen balkong, och hörnet mot Disponentvillan glasas som fransk balkong. Den följer bergstrapans terrassering i mötet med berget, och bildar en indragen entré mot Ludvigsbergsgatan.

De nya volymernas gestalt binds samman av den gemensamma geometriska bearbetningen och mått med rytmiska indrag både i plan och sektion, samt återkommande fasadmotiv och sammanhållna materialval.

De nya husens takterrasser kommer att göras gröna. Genom rätt artval och utformning med tex sandområden och inslag av död ved kommer dessa att bidra till stödjande ekosystemtjänster som biologisk mångfald, ekologiskt samspel samt livsmiljöer. Skinnarviksberget i söder är högt och arter kan därför enkelt komma vidare ut till takterrasserna.

Bergshuset

Gårdshuset

Axonometri Bergshuset

Axonometri Gårdshuset

ARKITEKTONISK IDÉ-MATERIALITET, FASADUTFORMNING OCH DETALJERING
REFERENSER

Sergison Bates, Antwerpen

Sergison Bates, Antwerpen

Berglund Arkitekter, Bageriet, Kvarnholmen

Fönsterindelning fasta fönster ca 35mm.
Smal stål profil med bruten köldbrygga (Janisol Arte eller likv.)

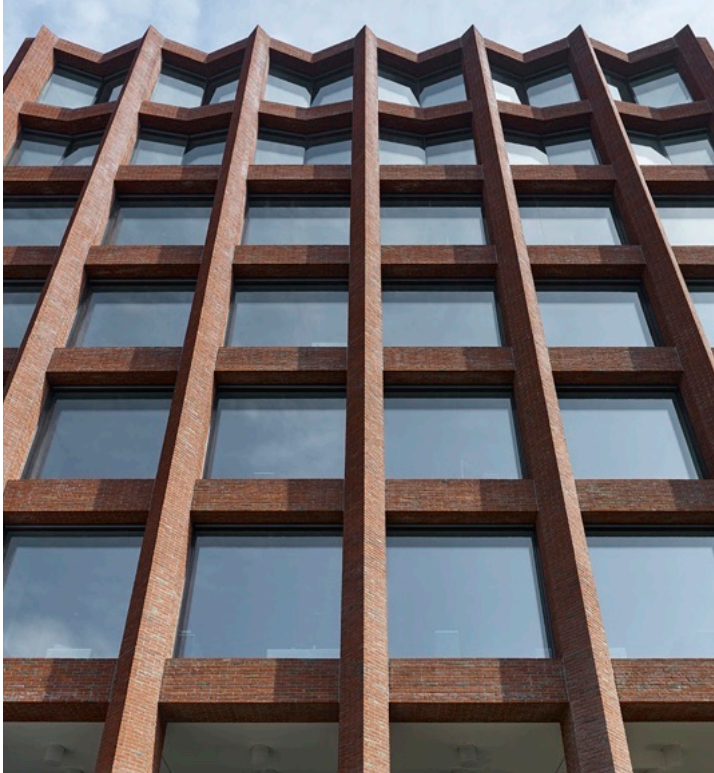
Öppningsbart fönster ca 60 mm.
Smal stål profil med bruten köldbrygga (Janisol Arte eller likv.)

Sergison Bates, London

Duggan Morris, London, Grand Union Canal

Max Dudler, Lübeck

Öppningsbart fönster ca 60 mm.
Smal stål profil med bruten köldbrygga (Janisol Arte eller likv.)

UTVECKLADE GRÖNA YTOR

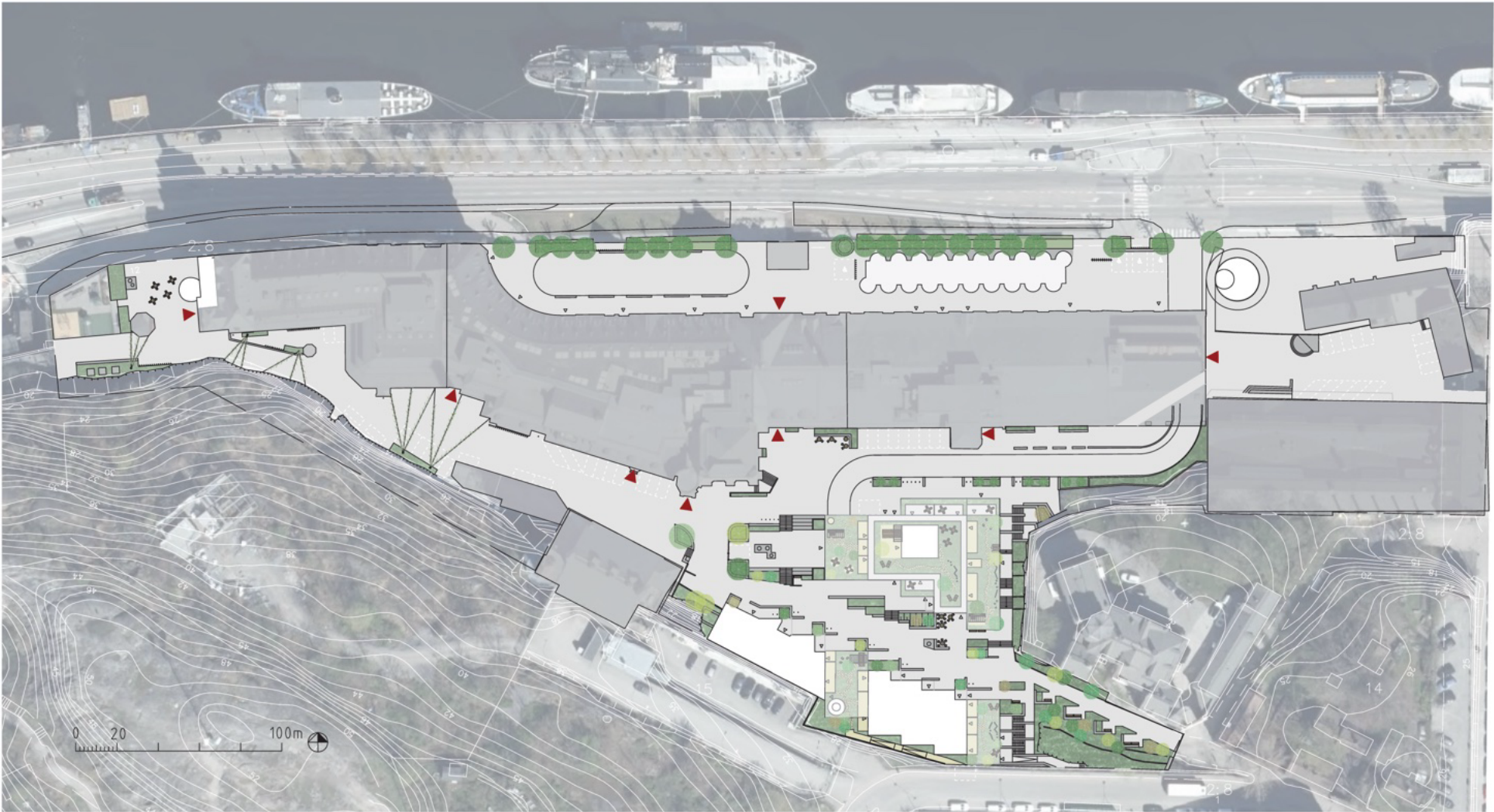
Det nya stråket ner genom kvarteret och de nya trapplederna kantas av nyanlagda planteringar och iordningställda parkytor med sittplatser. I nederkanten av de höga bergsbranterna samlas och fördröjs dagvat-
ten i nyanlagda grönytor. Ny grönska leds även upp och över stråken i området med hjälp av klätterväxter på byggda konstruktioner. Dessa planteringar kommer att bidra till stödjande ekosystemtjänster som biologiska mångfald och ekologiskt samspel och de kommer även att gynna de reglerande tjänsterna erosionsskydd, skydd mot extremväder samt rening och reglering av vatten. Planteringarna kommer att utföras med upphöjda kanter och rännalar görs öppna så att dagvatten kan samlas, fördröjas och renas innan det rör sig vidare genom området.

De nya husen förses med gröna takterrasser för umgänge och sol-
igt läge för de boende men även för det ekologiska livet med växter viktiga för pollinerare och med sandinslag och död ved för insekter och nerbrytande organismer.

Lindraden utmed kajplanen bevaras och de ekosystemtjänster de ger bevaras. Nya träd som med tiden får stora kronor kommer att planteras där det finns utrymme för kronor och rötter. Dessa kommer att reglera lokalklimatet genom beskuggning och utjämning av luftfuktighet, deras rötter kommer att ge erosionsskydd inom området och de ger genom sitt vattenupptag i krona och rötter skydd mot extremväder.

TRAFIK OCH BRAND

Den branta vägen ner genom området kommer att användas av gående och cyklister och även av brandkåren vid behov. Bilar kommer även fortsättningsvis att nå gården via rampen genom det befintliga huset. Norr om det nya gårdshuset kommer bilar att angöra och nå ga-
raget som i källarplan sträcker sig under och når såväl gårdshuset som bergshuset. Då bilar och parkering inryms i det nya källarplanet kan Söder Mälarstrand frigöras från parkering och omformas för sociala ytor och mötesplatser. Övriga brandvägar som dem från parken i väster samt via rampen från Söder Mälarstrand och upp till innergården kan användas som tidigare. De nya husen har TR2 trapphus vilket innebär att stegbilar och uppställningsplatser för sådana inte krävs. Inkast för hushållssopor från de nya husen kommer att kunna slängas inom 50 m från entrédörrar. Via ett sopsugssystem kommer sopor att förflyttas och kunna hämtas via en dockningsstation uppe vid Ludvig-
bergsvägen där sopbil enkelt kan angöra.

Illustrationsplan Landskap

ARKITEKTONISK IDÉ-LANDSKAP

TILLGÄNGLIGHET

Området kraftiga topografi och de historiska byggnaderna som ska bevaras omöjliggör tyvärr möjligheten att få till handikappvänliga lutningar med vilplan på den nya vägen ner till innergården. Den nya vägen kommer dock inte att bli lika brant som den väg som finns idag och genom en ny gestaltning kommer att stort antal vilplan att skapas vid sidan om vägen. Lutningen kommer att vara 1:12 hela vägen från Ludvigbergsgatan och ner till gården.

Väl nere på innergården är området flackt och tillgängligt. Parkeringar och angöring för rörelsehindrade kommer att finnas i det nya garaget och via detta kan samtliga lägenheter nås. Parkeringar för rörelsehindrade kommer även att finnas nere på planen vid Söder Mälarstrand. Ytterligare platser för angöring kommer att finnas norr om gårdshuset och väster om det öppna torget i mitten av innergården.

Stråken i området kommer att vara tydligt orienterbara, väl belysta och med släta markmaterial så att det blir funktionellt, tryggt och tillgängligt för alla.

BARN OCH LEK

Hela området kommer att bli tryggare för barn då det stora antalet utomhusparkeringar med backrörelser försvinner. De nya platsbildningarna kommer att förse med konstnärlig utsmyckning som även kan uppskattas av barn, detta kan t.ex. vara i form av lekvänliga skulpturer. Det lek område som idag finns längst i väster kommer att bevaras. De gemensamma takterrasserna för de boende kommer att inrymma inslag för småbarnslek.

Referens. Bryggeristråket görs öppet, stensatt och tydligt länkande. Jacques Lamm's plats och nya stråk förse med platsbildningar, sittmöjligheter, prunkande planteringar och lekfull konst.

Referens. Mot bergssida i söder anläggs bergspark och bergstrappa på klassiskt Stockholmsmaner. Terrasseringar med sittplater, prunkande växtlighet. Framlyfta industrispår.

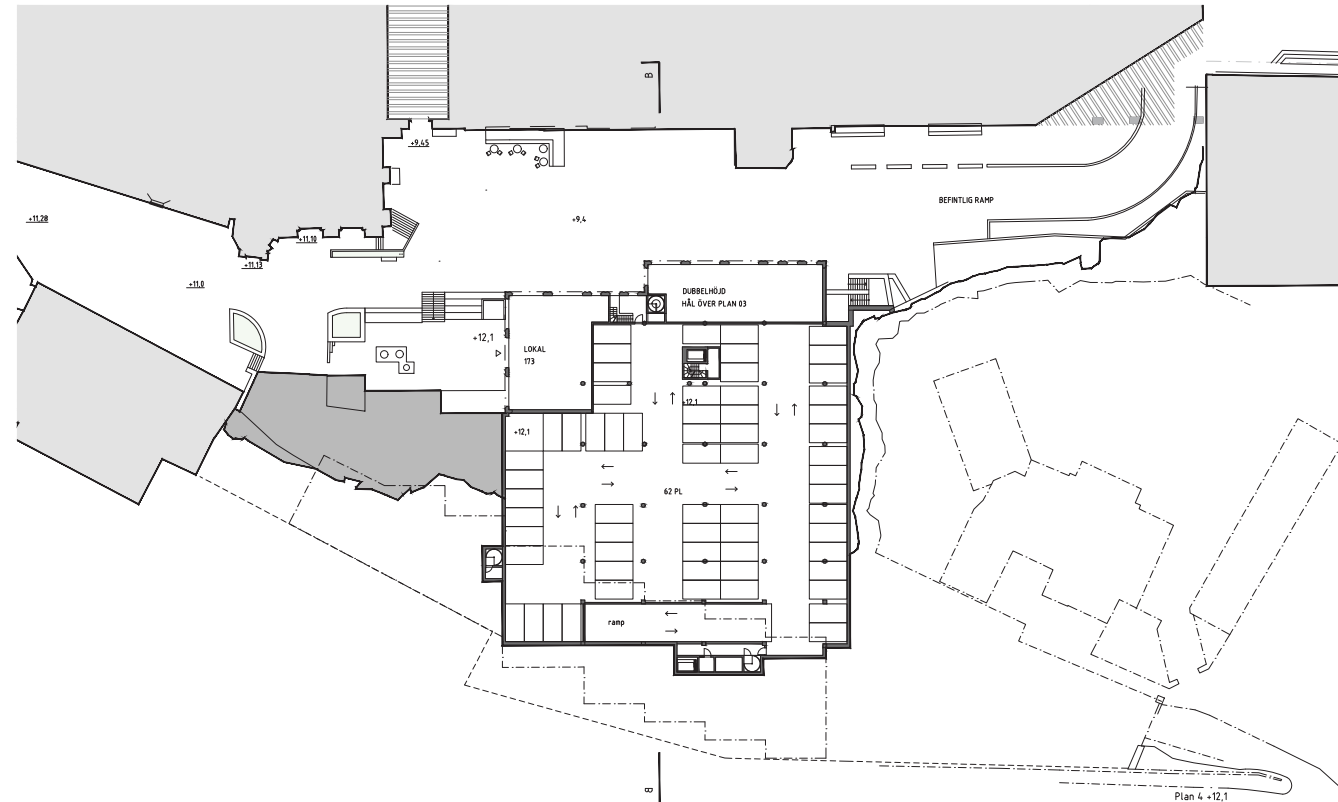
Referens. Den nya bebyggelsen får inbjudande gröna taklandskap för människor och småkryp.

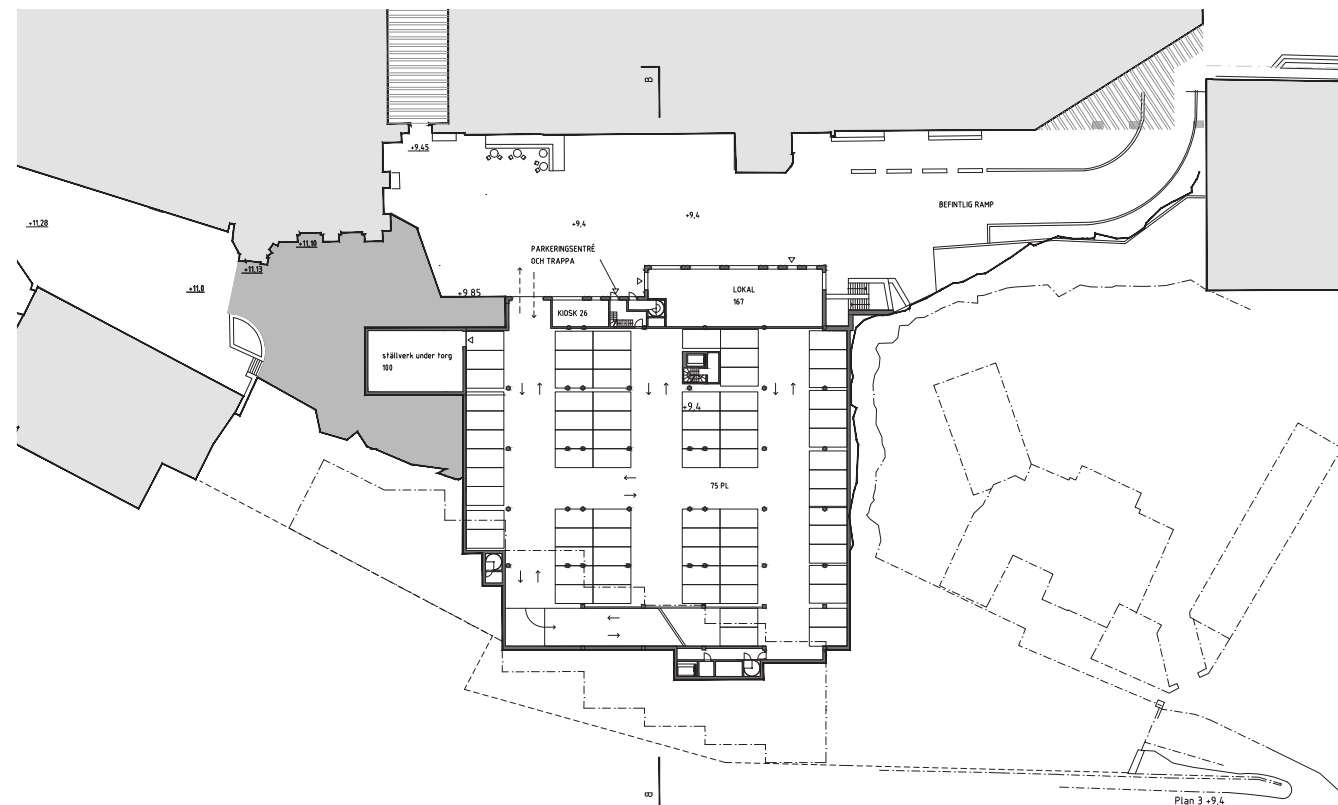
Referens. Befintlig bilramp förhöjs och görs säkrare med ljus och konstnärlig utsmyckning.

Referens. Vid trånga passager förstärks karaktär av täthet och industrispår med klättrande växter och byggda konstruktioner.

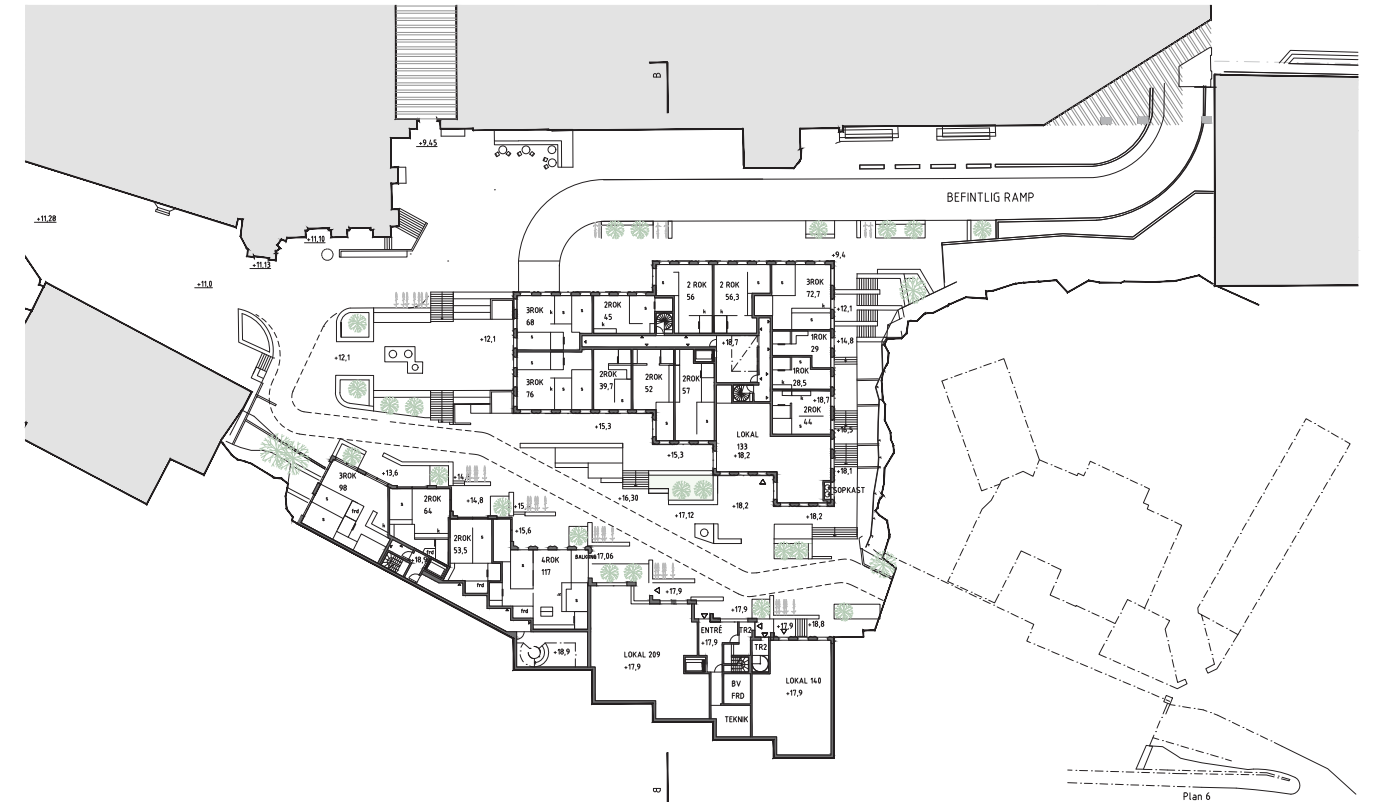
ARKITEKTONISK IDÉ-PLANRITNINGAR

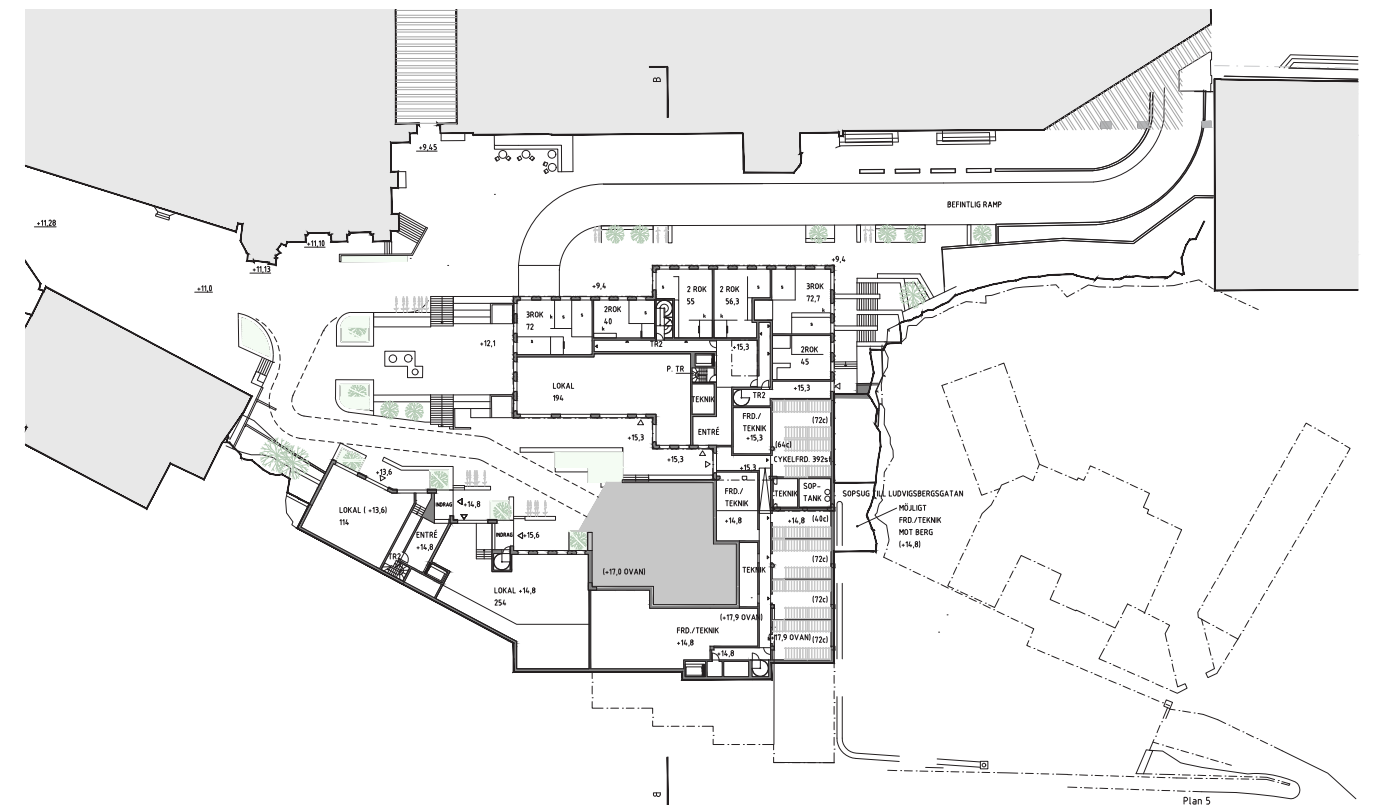
Plan 4

Plan 3

lan 6

lan 5

LUDVIGSBERG 3 • MÜNCHENBRYGGERIET • ARKITEKTURBESKRIVNING

25

Skala 1:1000 (A3) 0 10 20 40 50m N

ESENCIAL ARKITEKTER • UTKAST TILL GRANSKNING • 2024-12-04

ARKITEKTONISK IDÉ-PLANRITNINGAR

Plan 8

Plan 10

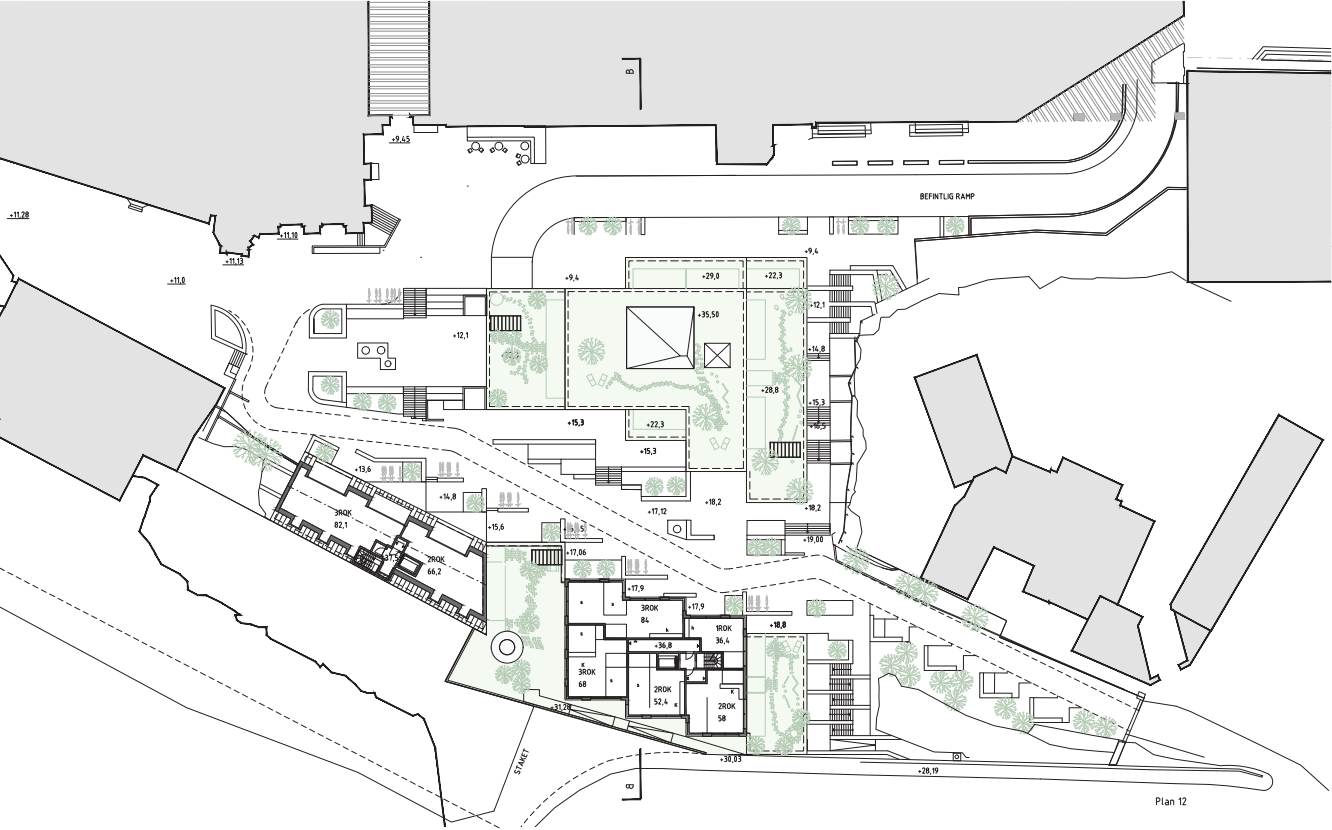
Plan 7

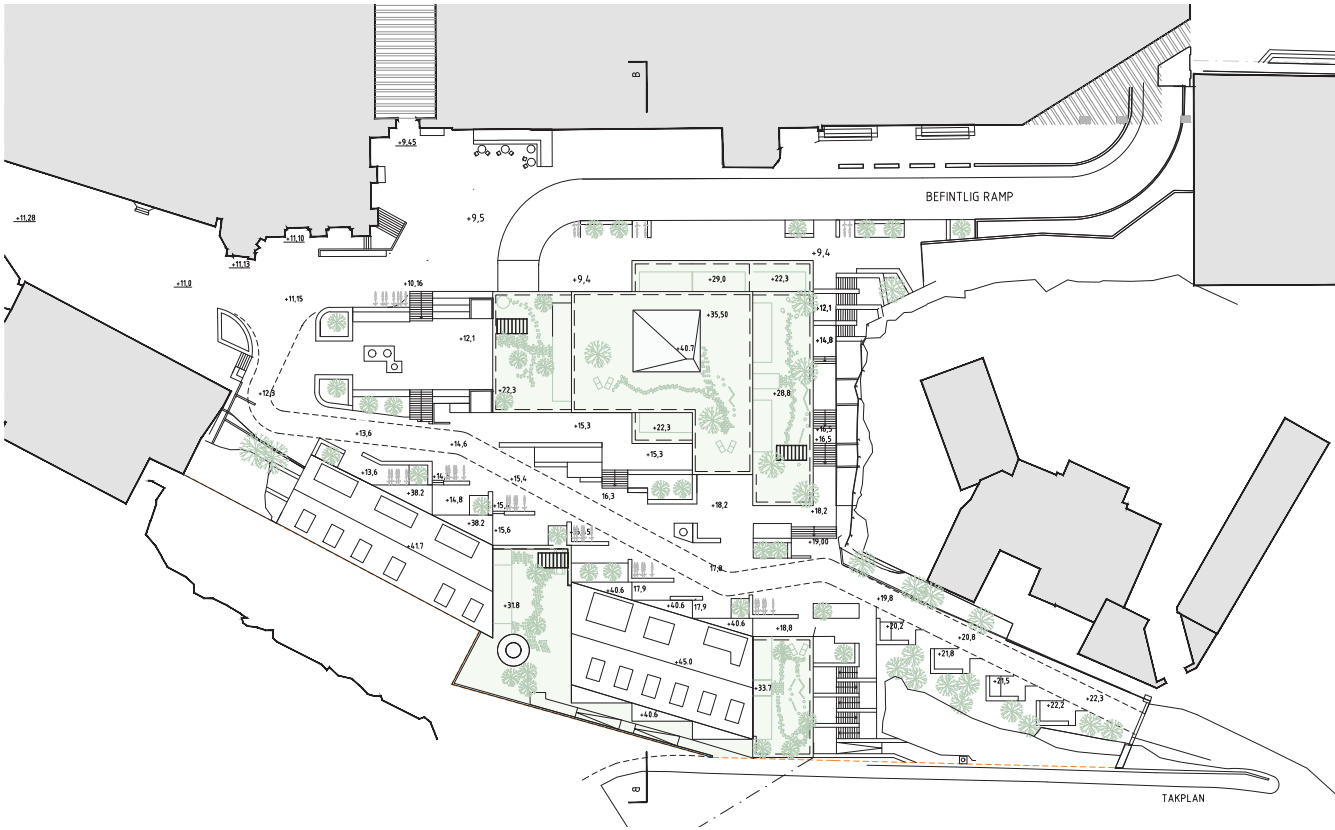
Plan 9

Skala 1:1000 (A3) 0 10 20 40 50m N

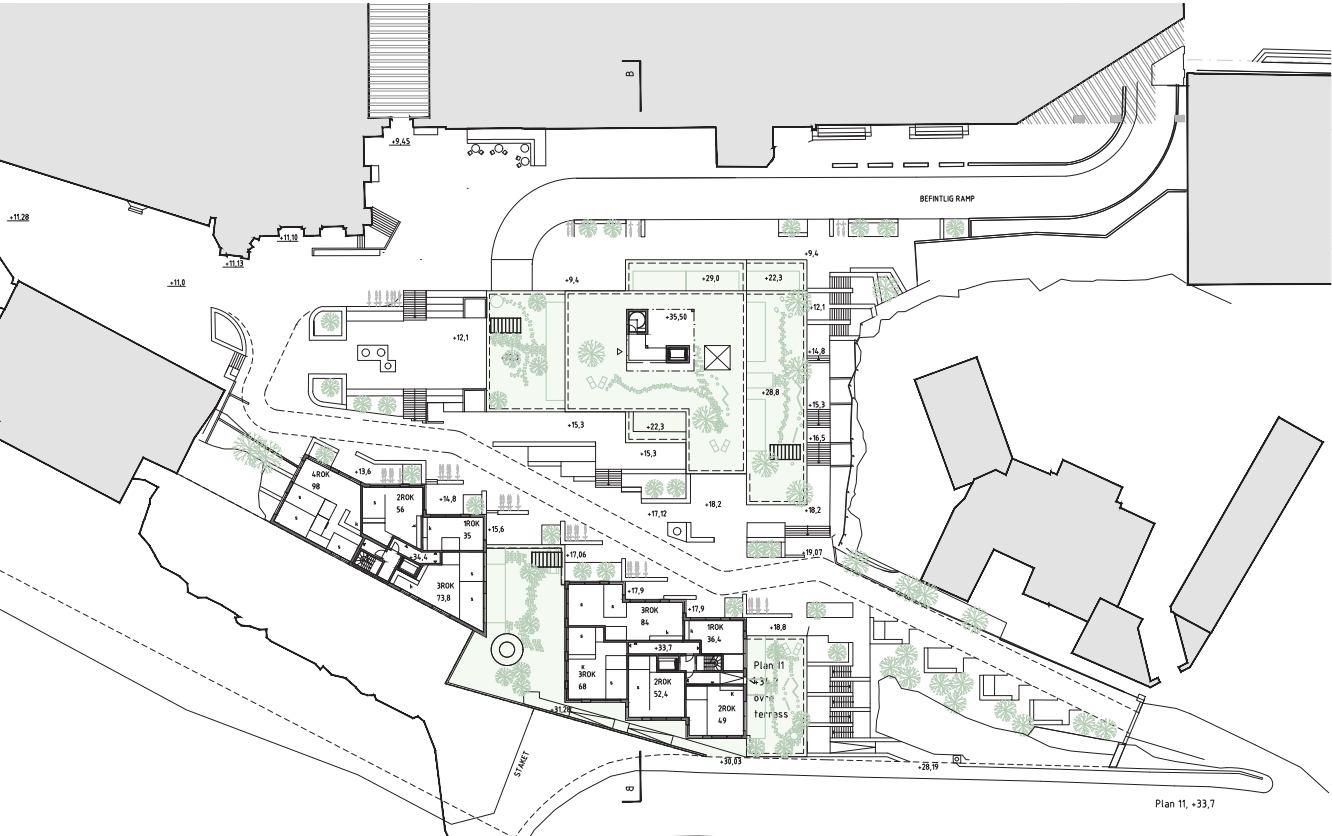
ARKITEKTONISK IDÉ-PLANRITNINGAR

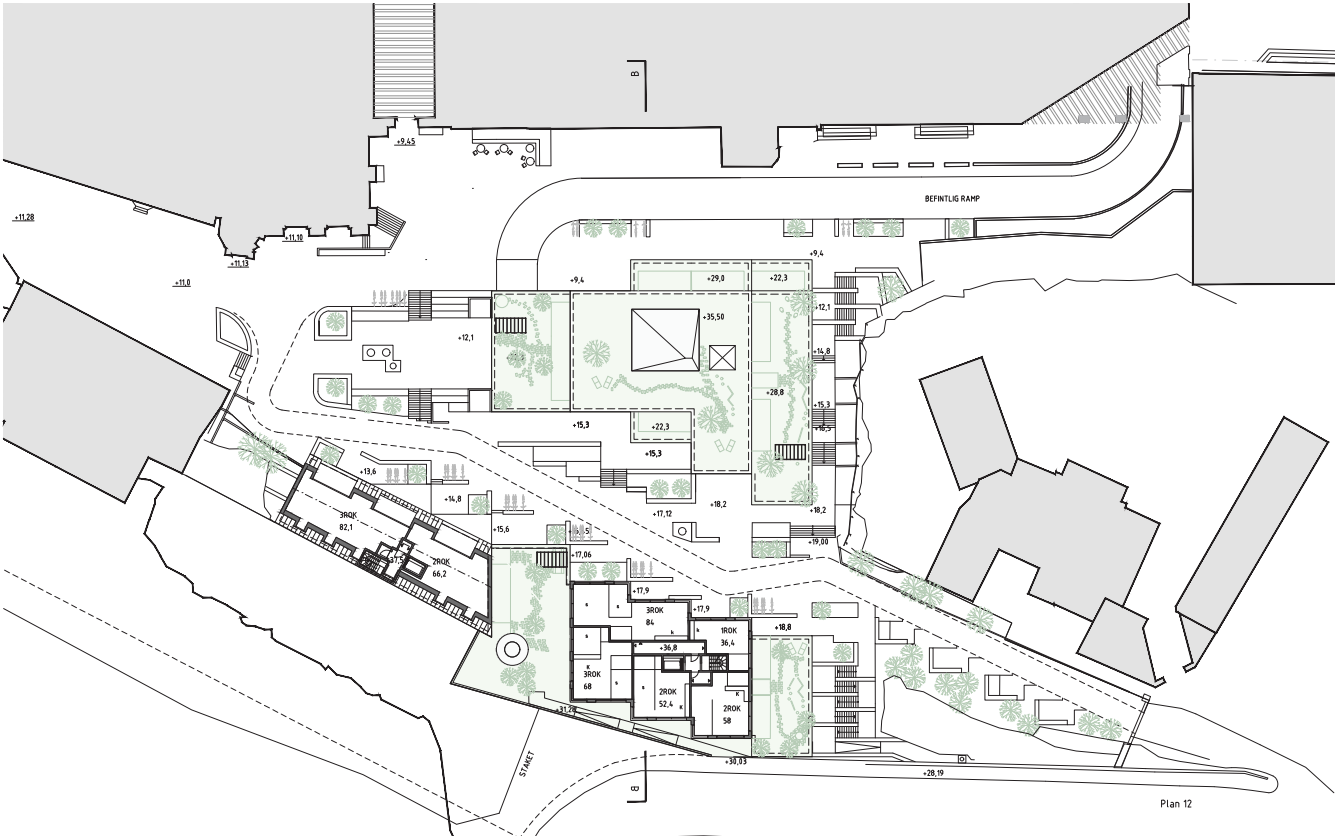
Plan 12

Takplan

Plan 11

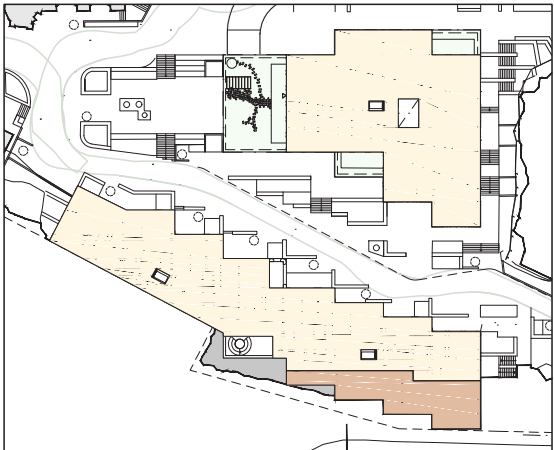

Plan 13

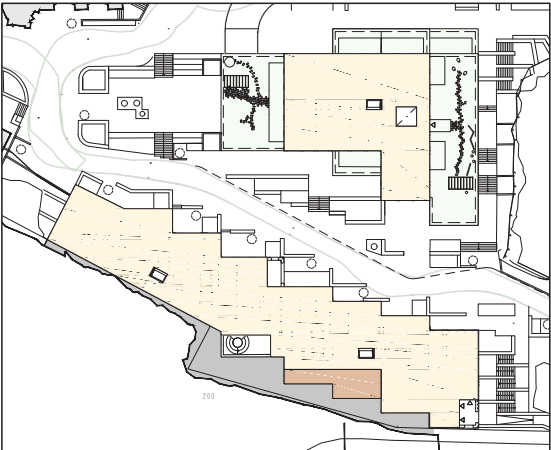
Skala 1:1000 (A3) 0 10 20 40 50m N

ARKITEKTONISK IDÉ-YTSAMMANSTÄLLNING

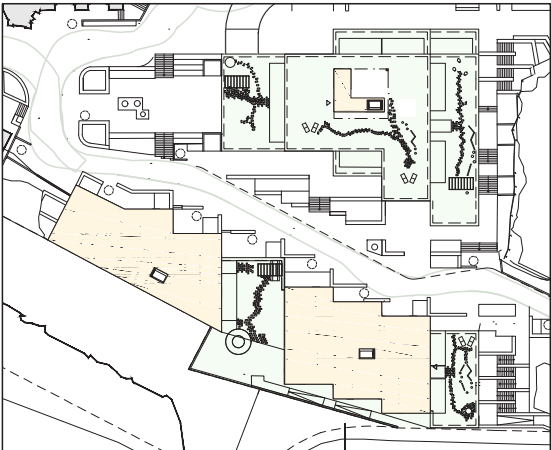
- LJUS BTA
- LJUS BTA LOKAL BORTOM 10 M FRÅN
LJUS FASAD, 75% AV BRUTTOAREAN
- MÖRK BTA

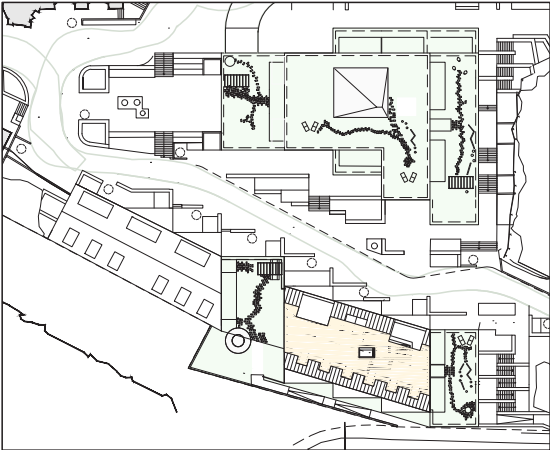
PLAN 7

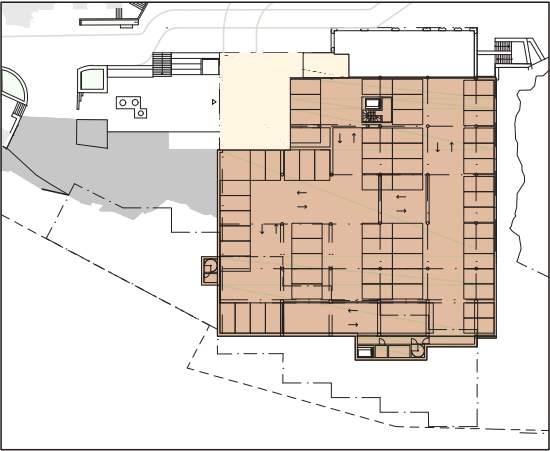
PLAN 9

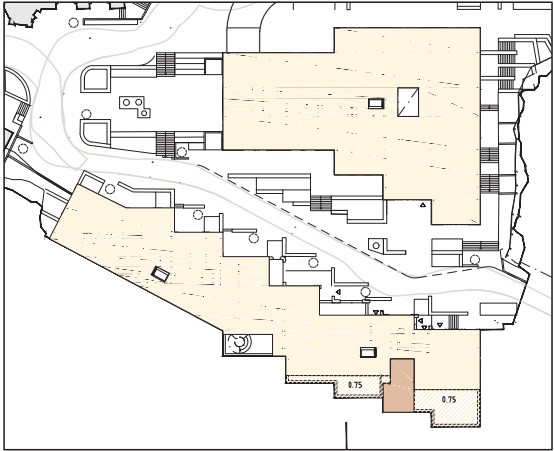
PLAN 11

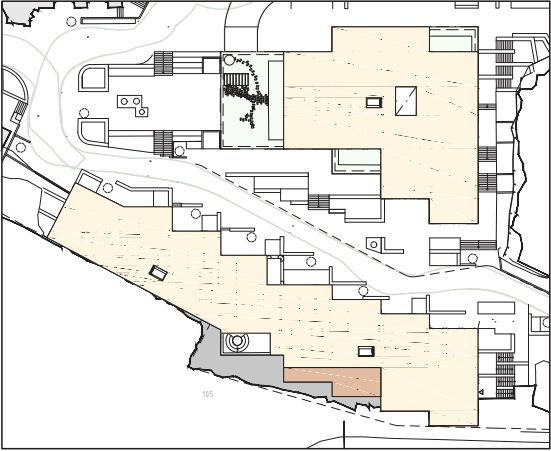
PLAN 13

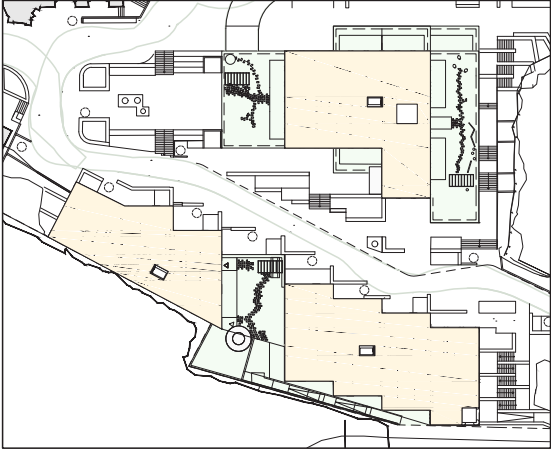
PLAN 4

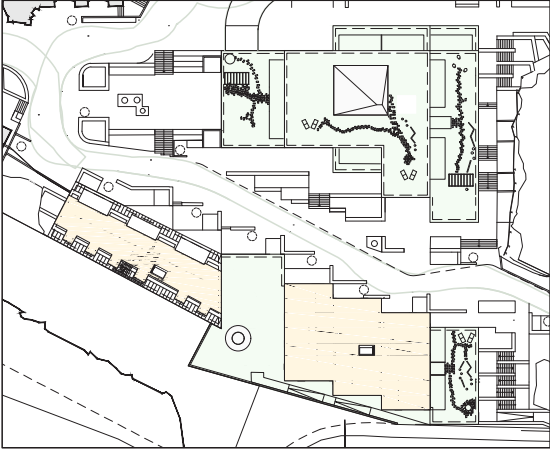
PLAN 6

PLAN 8

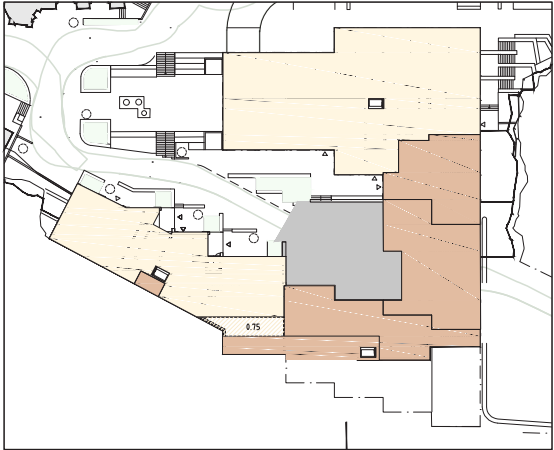
PLAN 10

PLAN 12

PLAN 3

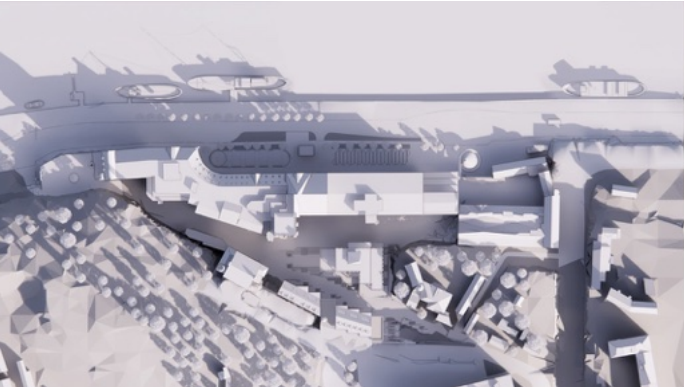
PLAN 5

	BOSTÄDER Antal ca. 56 + lokaler		BOSTÄDER MITTVOLYM Antal. ca. 56 + lokaler		PARKERING PI 03-04	
	Ljus BTA	Mörk BTA (Minimerad sprängning)	Ljus BTA	Mörk BTA	Mörk BTA (Frd. PI05)	
PL 03 +9,4			62	246		2254
PL 04			58	224		1808
PL 05 +14,8 och +15,3	434	297	786		183	266
PL 06	874	38	953			
PL 07	803	172	721			
PL 08	919	57	721			
PL 09 +31,1	905	57	435			
PL 10	840		435			
PL 11	720		30			
PL 12	559					
PL 13	189					
DELTOTAL	6243	741	4551		183	4328
BTA TOTAL		6984			4734	

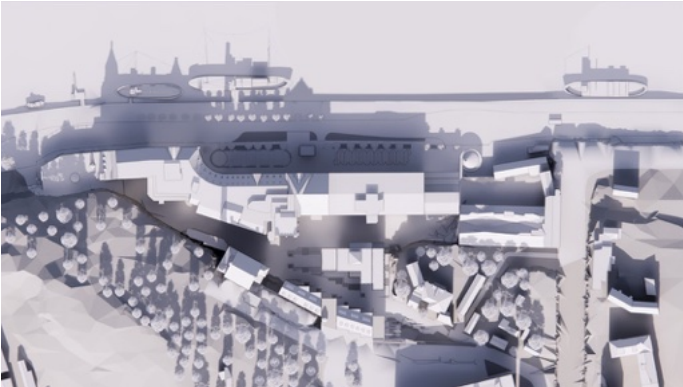
Jämförbar total	BTA total:	16046
-----------------	------------	-------

SOLSTUDIE

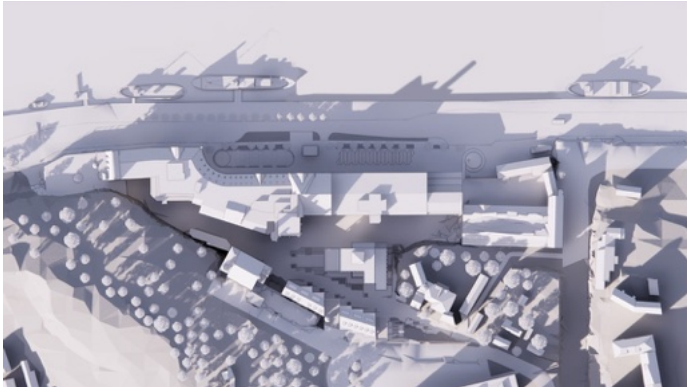
VÅRDAGJÄMNING

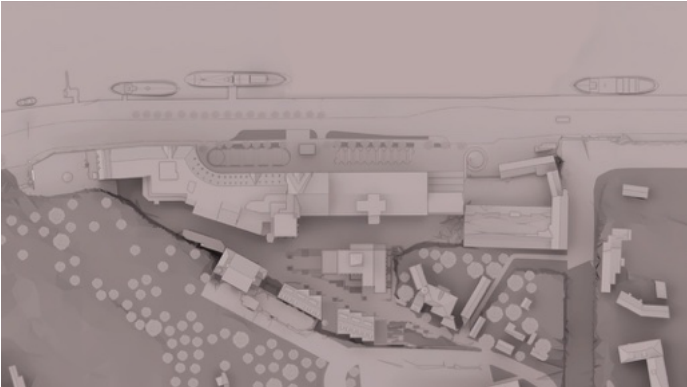
09:00

12:00

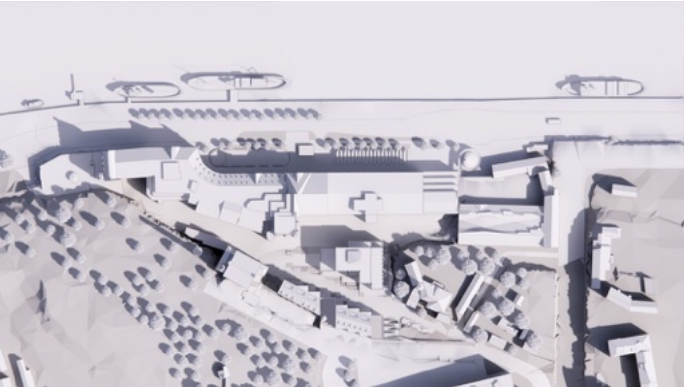

15:00

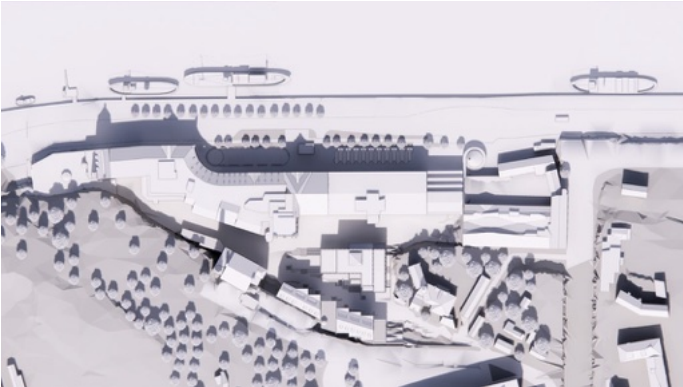

18:00

SOMMARSOLSTÅND

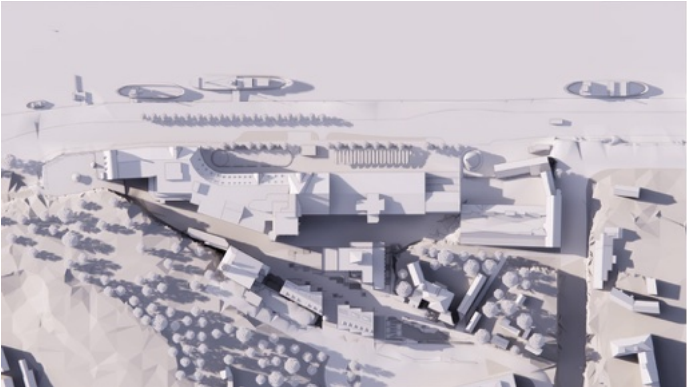
09:00

12:00

15:00

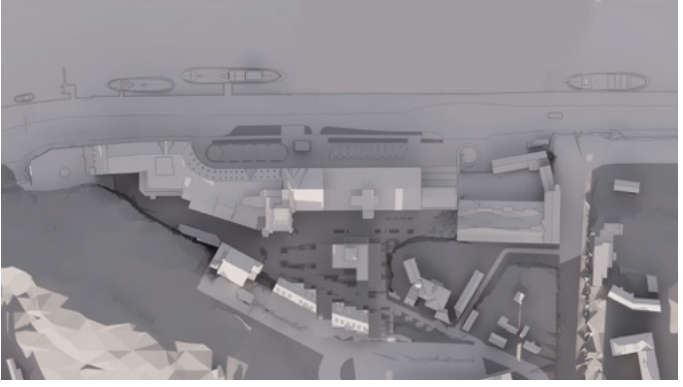

18:00

VINTERSOLSTÅND

09:00

12:00

15:00

På morgonen (mellan ca 07:30-08:30) vid vårdagjämning är backen mellan husen ner till Münchenbryggeriet solbelyst. Vid 12 ligger sjösidan, undantaget vissa delar av området kring Silon, i Münchenbryggeriets skugga liksom det gör stora delar av dagen. De boende i de nybyggda husen har god tillgång till solljus på husens terrasser kl 12:00 och resten av dagen. Västra terrassen nås av kvälls- och eftermiddagssolen.

Vid sommarsolstånd nås hela sjösidan av morgonsolen. Stora delar av rummen mellan husen blir solbelysta under morgonen. Västra terrassen nås av solen liksom den gör resten av dagen. Det centrala rummet i kvarteret blir solbelyst under flera timmar på mitten av dagen. Vid 15 nås silon av solljuset. Hela sjösidan utom scenen nås av kvällssolen efter klockan 16:30. Det centrala rummet i kvarteret nås av kvällssolen.

Vid vintersolstånd ligger större delen av området i skugga hela dagen.